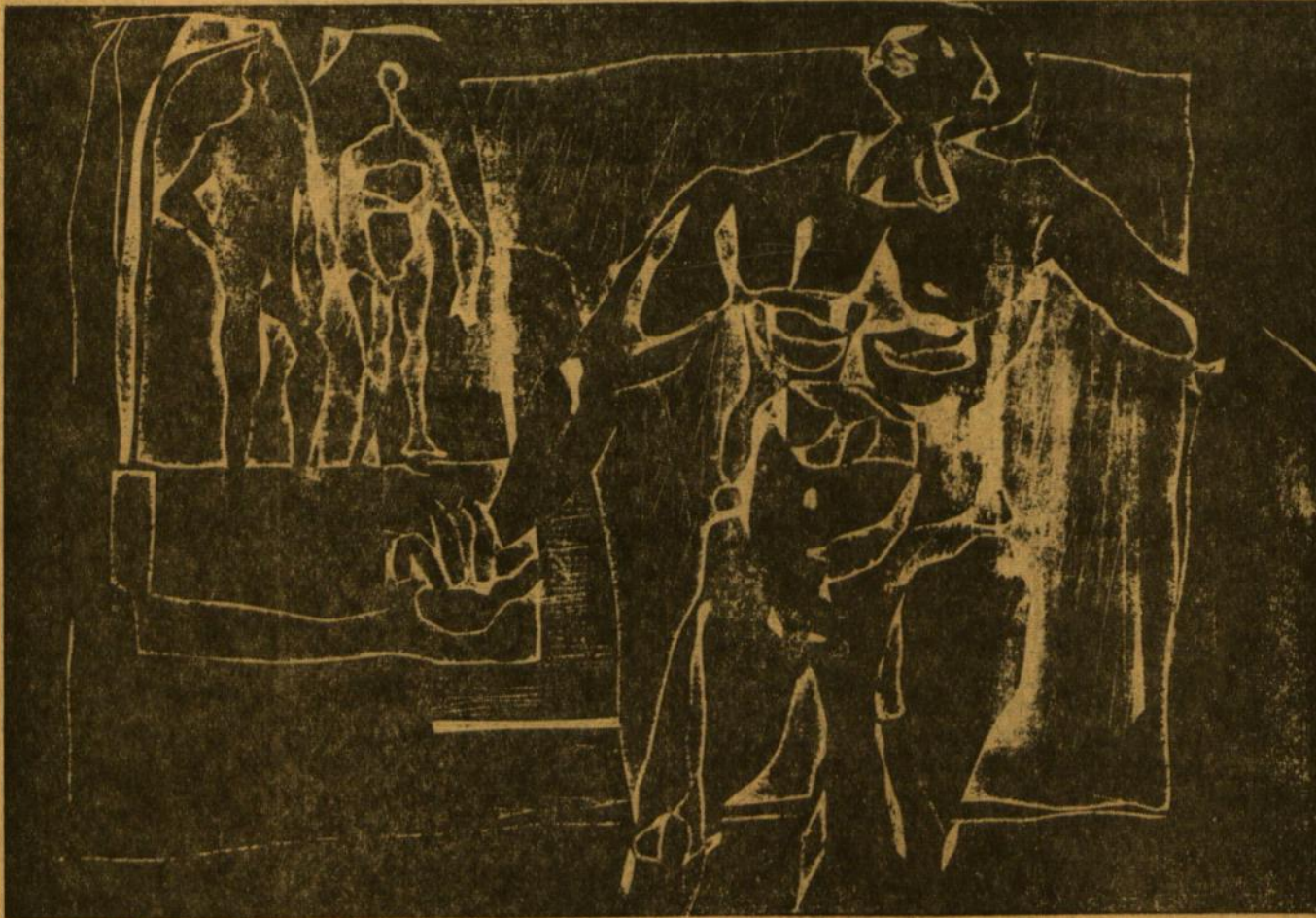

Šiame numery:

- Ne neigimas, bet tik nesupratimas.
- Vinco Mykoloičio - Putino eilėraščiai: "Vivos plango" ir "Mortuos voco".
- Lietuvių katalikų mokslo akademijos VII suvažiavimas.
- Man tylos akys daug patikmesnės negu iškalbi burna.
- Prie Arno vingio (apybraižos pabaiga).
- Džiuginantis dvelktelėjimas mažųjų literatūroje.
- Nauji leidiniai.
- Kultūrinė kronika.
- Filmų įvairumai.
- Akademinės prošvaisės: Dienos, kurių neužmiršime. Studentiška iš Expo 67.

Algirdas Kurauskas

Popieriaus raižinys

Kertinė Parastė

NE NEIGIMAS, BET TIK NESUSIPRATIMAS

Dažnai skaitau mūsų laikraščiuose atsiliepimus apie knygų leidėjų nenorą leisti poezijos rinkinius. Pastaruoju metu poezijos leidimas primena man čionykščią Rio Hondo vagą, kur vandens srovė galima tik atsiklaupus pastebėti. Neseniai Nidos leidyklos "Pradalgų" redaktorius Kazys Barėnas, "Draugo" korespondento užbartinę poezijos kūrinių leidimo padėtį. Dar su Maironiu šiaip taip, bet jau "kitų poetų atvejais prasideda riksmas". Veltui skaitytojai gal ir imtų eilėraščių knygas. Baigdamas rašytojas Barėnas skelia drąsų priekaištą: "poezijos neigimas yra tik kažkoks apkiautimas, nesupratimas. Bet mums sunku pralaužti tą kiautą".

Visai sutinku, kad nepagrįstas poezijos neigimas yra tik nesupratimas. Ignorancija šiuo atveju yra neįmanoma. Kiekviena visuomenė, jei ji jau žiasi esanti sveika ir kultūringa, žino poezijos vertę. Pažvelkime į amerikiečių bibliotekas — literatūros skyrių lentynos yra grūstė prigrūstos poezijos knygų įvairiausiomis kalbomis. Prancūzų lentynos randi modernius poetus; vokiečių kalbos kurtėję pūpo šimtai knygų apie Goetę, Heinę, Rilke, Brechtą. Rusų skyriuje, šalia klasikų, randi ir Mandelštamo raštus — lyriškiausio rusų poeto, kurį Stalinas dėl vienos epigramos liepė nukankinti Sibile. Kai imi vartyti tas knygas, matai, kad jos laikytos tūkstančio rankų, ženklintos pastabomis, pabraukimais, šauktukais. Zymaus Kalifornijos poeto Robinson Jeffers rinkiniai atrodo, kaip Lietuvoje kadaise iš rankų ir rankas eję Karl May romanai. Puslapiavos laikosi, viršeliai kaip nuzulinti batų aulai. Ar tai ne garbė poetui? Ar tai ne puikus įrodymas, kad poezija dabarties žmogaus dvasiai yra gaivinantis nektaras.

Cia pat persi di vienas pavyzdys. Šią vasarą Los Angeles mieste radijo stotis KHJ surengė poezijos konkursą. Dievulėliau mano! — tik trys savaitės praėjo, o jau 15,000 eilėraščių prisiūsta. "Laiškai pilasi kaip vanduo po Tallahatchie tiltu", praneša radijo stotis. Tai buvo vienas sėkmingiausių KHJ konkursų. Skaitai apie tai, ir džiugu širdžiai. Pragmatizmo jūroje, beviltiško karo, riaušiu, komunistinio smurto laikmetyje, o vis dėlto romantizmo liepsna plazda! Amerikiečiai ilgisi dvasinių vertybių. Ir poezijos mūzos skuba į pagalbą. Pagalvoji, ar neįsikūnija tik anglų rašytojo Matthew Arnold svajonė, puoselėta 19 šimt. pabaigoje, kad "žmonija ilgainiui labiau ir labiau įsitikina poezijos galia atskleisti gyvenimo paslaptis, mus paguosti, mus išlaikyti".

Greinant mūsų pačių laikyseną, kažkaip neįaukiai nuskauba teisingas Barėno priekaištai dėl to apkiautėjimo, kurį yra sunku pralaužti. Ko-

Pranas Visvydas

VINCAS MYKOLAITIS - PUTINAS

Šie du Putino eilėraščiai, poetui esant gyvenam, niekur viešai nebuvo paskelbti. Autoriui gi mirus, jie nuorašų nuorašais dabar sklinda okupuotoje Lietuvoje. Kone testamentiniuose posmuose čia klasiškoje formos ir minties vienybėje, stovint ant žemiškosios būties slenksčio, išsakoma šurpi pavienio žmogaus ir visos tautos tragika modernioje dvidešimto amžiaus vergijoje. Red.

VIVOS PLANGO

(Gyvuosius apverkiu)

Per bedugnes ir kalnus
Jūs žengiat kaip gigantai,
Išnardote marias
Ir kylat į padanges,
Ir spaudot ugnimi
Ir vemiate siera,
Ir Dievo, žemėj jums nėra,
Gyvieji!

Vieni kaip viešpačiai,
Kiti — vergai,
Visi rūstaus likimo sūnūs,
Kerštų privinusi dvasiai
Ir kaimo ženklas kaktose
Ir ta pati klaidi dalia —
Kentėt apgaulėj ir mele,
Ir žūti keikiant žydrą dangų,
Vivos plango.

Rūsčių dienų kerštingi sūnūs,
Nepalaimos herojai,
Visais keliais, visom kryptim
Su juoda prievartos mintim
Jūs žengiat nuožmūs ir pikti,
Likimo baimės pasmerkti.
Kur krinta jūs šešėlis,
Ten džiūsta skaisčios gėlės,
Po švinine jūs koja,
Kantrus akmuo vaitoja,
Nuo jūs burnų nuodingo kvapo
Vaiduokliai keliasi iš kapo
Klaikiam šios žemės pragare,
Jūs trypiat sėkla nemaria
Ir žydit apgauliais žiedais
Ir nokstat dvokiančiais nuodais,
Tvaiku to melo ir žabangų,
Vivos plango.

Jūs žengiate į sostus
Ir minate altorius,
Nuo jūs įstatymo sugriuvo
Ir nuodėmės, ir doros;
Karūnos niekšų valiai,
O dulkėse karaliai,
Ir tribunoluos išdidžiai
Teisuosius smerkia žmogžudžiai
Ir sūnūs nebeverkia,
Jei mirti motiną pasmerkia:
Nereikalinga ir tuščia
Žmogaus pantekinto kančia.

Ir vakaruos užgeso saulė —
Vien pilktas melas ir apgaulė
Pakalnėj žiežirbos sumirgo,
Praskrido raitelės ant žrgo,
Ir dalgis sutemoj sužvango
Vivos plango.

Žėruoja plačios aikštės,
Liepsnoja kaitrūs laužai,
Supūdo pilkos minios
Jums garbę atiduoti,
Valdovai!
Jau ankurus sukrovė
Žybiai jums gieda slove,
Ir gatvių dulkėse sukniubę
Jums vapa maldą skubią
Ir vergiškaai ekstazėj žada
Bučiuoti jūsų padą.

Ir džiūgauja tironai
Ir budelių gauja
Ir žemė žėri jau raudonai
Kraujuos ir ugnyje,
Ir švenčia piūtį pabaigtuvių
Minia vergų ir paleistuvių
Naktovidžio naktiniam tango
Vivos plango.

Ir mes, ir mes, kur kenčiame,
Palkieji milijonai
Ar didmiesty ar kaime
Su rūpesčiu ir baimė
Vieni vergijoj užguiti,
Nešimtingam lūkesty kiti
Sukniubę.

O iš rasotų rūsijų
(Ir mes, ir mes ten būsim)
Per naktį juoda nykią
Kažkas likimą keikia,
Kažkam numirti reikia,
Bedugnėj skausmo sielvartingio
Gyvenimas kaip lušas dingo
Už geležim apkalto lango,
Vivos plango.

MORTUOS VOCO

(Mirusius šaukiu)

Dabar einu į gilią tylumą,
Į tylumą palaimitą ir didžią,
Ir į calūno juodo minkštą drobę
Naktis visų mūsų sielvartus suglobia,
Einu į laisvę didele ir plačią,
Kuri priims mane, kaip lauktą svečią.

Pro pilkus sutemų rūkus
Einu pas brolius ir draugus,
Bet tolyje dar bokštuos gaudžia
Ir dega vakarinės žaros,
Ir vėl krūtinėj gėla maudžia
Širdį pagiežia ir aira,
Ne viskas sutemoje žuvo:
Šiltu krauju širdis pasruvo

Ir prievartai paklusti neišmoko,
Mortuos voco!

Šaukiu aš jus visus iš kapinytų,
Iš pakelės duobių ir griovių,
Iš molio, dumblo ir smėlytų,
Ir iš visų mirties vietovių:
Palkikit griaučių šurpūs milijonai,
Garbingieji pulkai ir legionai
Ir tų, kurie nuo šalčio ir nuo bado
Pūgų simfonijoje mirtį rado,
Ir tie, kuriems už laisvę teko mirti,
Dūlėja nukankinti.

Pakilkite išniekinti,
Subiauroti, aplušinti,
Su amonomis ir klyksmais,
Su budelių girta gauja,
Kuri žibintų žaroje
Ant jūsų kapo spraudėsi ir soko,
Mortuos voco!

Bet tyli kapinyto tamsios kalvos,
Nekyla niekas iš drėgnos duobės,
Ramybės miega griaučių pilkos galvos,
Jų sapno niekas niekad neįspės,
Kaip niekas neįspės kančios
Prasmės, nei galo, nei pradžios.
Ir viską saugo paslaptis,
Kaip ta šurpi, tyli naktis.
Ir eis gyvieji per tą buitį klaidi
Su gėla amžina, gilia;
Visiems, visiems keliu tuo eiti reikia,
O grįžti niekam nevalia.

Negrįšiu jau nė aš į saulės dieną
Iš tos juodos nakties,
Tik pakelėj pro varpučio velėną
Gal ranką kas išties
Ir tars: Eiva drauge į gilumą,
Į didžią, šventai tylumą,
Kur asarų nebus, nė veido juoko,
Mortuos voco.

Ir aš einu į tylumą,
Į tylumą palaimitą ir didžią,
Einu per aukštą, siaurą tiltą
Į naktį kvepiančią ir šiltą,
Kur juda žvaigždžių milijonai,
Pulkų pulkai ir legionai,
Ir mano tako staigų vingį
Nužymi ruožai spindulingi.

Naktis gera, naktis kaip motina
Jautri, įspėjanti, dosni,
Paguodžia ir pasotina,
Kai jos viešnagėn pareini.
Ir aš pavargęs parėjau
Ir klaidžiot nebenorui jau
Aštriais, įdegtiniais keliais,
Impregnuotais saulės spinduliais,
Ir sako ji: "Lik čia, sūnau, —
Aš tavo sielvartą žinau".

Ir aš lieku. Kantriai vilkta
Sunki gyvenimo našta
Kaip varpa svyranti prinoko,
Mortuos voco.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS VII SUVAŽIAVIMAS

Tremty atnaujintos Liet. kat. mokslo akademijos suvažiavimai įvyksta kas treji metai. Po buvusių susibūrimų Romoje, Čikagoje ir New Yorke šiemet Akademijos valdyba ir nariai rinkosi Vokietijoje, Huettenfelde. Vasario 16 gimnazijos patalpose rugpjūčio 23 d., priimdami į savo pilnates ir sekcijų posėdžius XIV-tos Lietuvos katalikų studijų savaitės dalyvius.

Duotis ir užduotis

Suvažiavimą trečiadienį 17 valandą pradėjo Akademijos Muencheno židinio pirmininkas ir Šilovados direktorius kun. dr. J. Aviza, sukalbėjo maldą ir pirmajam pilnates posėdžiui vadovauja paprašė Akademijos valdybos pirmininką prof. dr. A. Liumą ir sekretoriauti kun. R. Krassauską (abu iš Romos). Pranešęs kai kuriuos techniškus duomenis, pirmininkas Liuma plačiau sustojo prie duoties ir užduoties, kurios turėjo pateikti gaires visam suvažiavimui. Nors dėl tam tikrų aplinkybių teko šios temas atsisakyti, bet katalikams akademikams ji neužmirština. Nors prof. A. Liumos nuomone duotis Lietuvoje ir tremty atrodė ne pakeičiama, tačiau ji vis dėlto ne atima visų galimybių, kurias reikia kūrbiškai išnaudoti ir kurios tampa užduotimi ir būtinybe imti likimo mįslę bei įsijungti į gyvenimo tėkmę. Užduotimi tampa ne krikščioniškosios kultūros gynimas, bet gyvenimo formavimas pagal Evangelijos dvasią, nes joje randame rudybę tik pilnybę. Seniau sukurtas krikščioniškosios kultūros vertybes mes pasisaviname, kad vaisingiau įsijungtume į Dievo duotą laiką ir jame formuotume gyvenimą pagal viršlaikiškus Evangelijos nurodymus. Mes pripažįstame visus mokslus ir džiaugiamės vad. tikslųjų mokslų atradimais ir išradimais, bet labiau vertiname vad. humanistinius mokslus, nes jie atbaigia pirmuosius ir kuria tartum iš nieko.

Trys generacijos tėvynės tarnyboje

Pilnates posėdžio didžioji pusė buvo skirta prof. dr. J. Eretto paskaitai, apžvelgti krikščioniškos kultūros raidai Lietuvoje nuo "Aušros" laikų iki nepriklausomybės laikotarpio pabaigos. Prelegentas mato, kad tai kultūrai dirbo trys kartos. Pirmoji jų — J. Tumo-Vaižganto ir A. Jakšto karta, iškilusi "Tėvynės Sargo" pasirodymu (1896 m.) ir pirmose eilėse veikusi iki pirmojo "Draugijos" žurnalo su stojimo (1915 m.). Geriausias jėgas, kuriose vyravo kunigai, teko tada atiduoti apsigynimui, nors drauge buvo ryškinausias tautiška lietuviškas ir katalikiškas tautos veidas. Tos kartos darbas buvo opozicijai prieš rusus ir prieš polonofiliską kartą. Jos darbai apologetiški plačia prasme. Jos dainius — Maironis.

Antroji generacija (1915-1936) iš pirmosios vairą perėmė gana taikingai. Joje ryškiau si vyrai — M. Krupavičius ir St. Šalkauskis, tarp kurių stovi Pr. Dovydaitis. Krikščionišką valstybinei kūrybai sau padėjėjų M. Krupavičius išsiskleidė, kapelionaudamas lietuvių gimnazijoj Voroneže (1915-18 m.) Rusijoje; o St. Šalkauskis kultūrinei kūrybai ir savo skeibimam Rytų ir Vakarų kultūrų sintezei pagelbininkus formavo Teologijos-filosofijos fakultete, Filosofijos skyriuje, kuriam valdžia sudavė didžiulį smūgį 1931 metais, o prieš tai reagudamas Lietuvos episkopatas 1932 m. buvo nutaręs įsteigti Katalikų universitetą. St. Šalkauskio karta ne-

turėjo savo maironiško posto, nes egocentriškas Putinas susvyravo pusiauokelyje. Trečioji generacija, kurią profesorius J. Eretas vadino 1936 metų karta, šalia St. Šalkauskio, auklėtoju turėjo viešai nematomą prof. dr. P. Kuraitį. Krikščioniškoj kultūros kūryboj šitoji karta iškilė 1936 m., išleidama dienrašty "XX Amžius" paskelbdama deklaraciją "Organinės valstybės kūryba" ir A. Maceinos asmeny dėl socialinio teisingumo susikirsdama su kai kuriais episkopato nariais (Išsios generacijos J. Skvirskis ir J. Staugaičiu). Šioj kartoj, kuri turi savo poetą B. Brazdžionio asmeny, vyrąja pasauliečių per svara. Joj aktyviai dirba ir eilė moterų, kai tuo tarpu I-joj kartoj tebuvo ryškesnė tik vieną

LKM Akademijos valdybos pirm. prof. dr. A. Liuma atidaro septyntąjį Akademijos suvažiavimą.

M. Pečkuskaitė. Tačiau šiai kartai nebuvo lemta išvystyti visų jėgų savo tėvynėj. Kad ir netekusi brangių galvų per I-ją sovietų ir vokiečių nacių okupacijas, tremty ji nepakriko ir po 1944 metų tesė savo kūrybinį darbą sunkiausiose sąlygose, padėdama formuoti ketvirtąjį kartai.

Sociologijos sekcija

Ketvirtadienį (VIII. 24) po šv. Mišių, kurias laikė kun. dr. Kenstavičius, prasidėjo sociologinės sekcijos posėdžiai, užimdami beveik visą dieną. Pirmiausia buvo išklaudyta kun. dr. V. Kazlausko paskaita apie šiuolaikinio ateizmo socialinį vertinimą. Prelegento nuomone, pavienių ir smenų ateizmas yra labai senas, bet kaip sutelktinis reiškinys, apimaps platesnes ar siauresnes visuomenes, jis yra paskiausias šimtmečių ir net dešimtmečių: apiraška. Nors II-sis Vatikano susirinkimas yra nurodęs įvairius ateizmo aspektus — geopolitinį. Paėmęs XX-jo amž. pirmąją pusę, prelegentas nuodė pirmiausia, kiek kartų Lietuvos erdvėje carų autokratine valdžia ir rusų dvasininkų žemame kultūros lygyje. Lietuvoj sklėdžiamas rusiškai marksistinis ateizmas. Jis prievartinėmis priemonėmis išugdo daugiau agnostikus ir indiferentus. Palietęs Vak. pokrikščionišką ateizmą, kurį prelegentas vadino antiteizmu, jis ilgėliau sustojo prie susvetimėjusių (alienuotų) krikščionių, kurie prisilaiko kai kurių krikščioniškų papročių, bet nevykdo svarbiausio — meilės — įstatymo. Tokie labiausiai susvetimėję yra individualistai. Dr. V. Kazlauskas taip pat palietė mokslo ir technikos įtaką, kuri atpaieidina tikėjimą nuo infantilizmo bei antropomorfizmo, bet ištelė naują Dievo sąvoką ir skatina tikintuosius į egzistencinius santykius su Dievu.

Dr. J. Grinius, LKM Akademijos suvažiavime vadovavęs literatūros sekcijai ir skaitęs paskaitą tema "Laiko balsas ir lietuvių literatūra".

Lietuvių katalikų mokslo akademijos VII suvažiavimo ir XIV Lietuvos studijų savaitės dalyvių dalis klausosi paskaitos Romuvoje, Vak. Vokietijoje. Nuotr. kun. J. Dėdino

čioniškąjį ateizmą, kurį prelegentas vadino antiteizmu, jis ilgėliau sustojo prie susvetimėjusių (alienuotų) krikščionių, kurie prisilaiko kai kurių krikščioniškų papročių, bet nevykdo svarbiausio — meilės — įstatymo. Tokie labiausiai susvetimėję yra individualistai. Dr. V. Kazlauskas taip pat palietė mokslo ir technikos įtaką, kuri atpaieidina tikėjimą nuo infantilizmo bei antropomorfizmo, bet ištelė naują Dievo sąvoką ir skatina tikintuosius į egzistencinius santykius su Dievu.

Diskusijose prie paskaitos kalbėjo A. Krivickas, kun. dr. J. Juraitis, dr. A. Liuma, dr. K. Čeginskas, pateikdamas sovietinės statistikos, liečiančios krikščius, santuokas ir laidotuves, ir V. Banaitis, išskeldamas marksistinio ateizmo begėgiskumą atsakyti į likiminius žmogaus klausimus, į kuriuos atsako krikščionių religija.

Popietiniame posėdy, kalbėdama apie visuomenę raidą okupuotoj Lietuvoj ir nurodęs tyrimų

Prof. dr. J. Eretas skaito paskaitą LKM Akademijos suvažiavime.

mo metodų bei šaltinių sunkenybe, dr. K. J. Čeginskas savo paskaitai pasirinko tik vieną tos raidos aspektą — geopolitinį. Paėmęs XX-jo amž. pirmąją pusę, prelegentas nuodė pirmiausia, kiek kartų Lietuvos erdvėje carų autokratine valdžia ir rusų dvasininkų žemame kultūros lygyje. Lietuvoj sklėdžiamas rusiškai marksistinis ateizmas. Jis prievartinėmis priemonėmis išugdo daugiau agnostikus ir indiferentus. Palietęs Vak. pokrikščionišką ateizmą, kurį prelegentas vadino antiteizmu, jis ilgėliau sustojo prie susvetimėjusių (alienuotų) krikščionių, kurie prisilaiko kai kurių krikščioniškų papročių, bet nevykdo svarbiausio — meilės — įstatymo. Tokie labiausiai susvetimėję yra individualistai. Dr. V. Kazlauskas taip pat palietė mokslo ir technikos įtaką, kuri atpaieidina tikėjimą nuo infantilizmo bei antropomorfizmo, bet ištelė naują Dievo sąvoką ir skatina tikintuosius į egzistencinius santykius su Dievu.

vo suverenumo. Nors teoriškai Lietuva turi suverenumą (pvz., turi Užsienio reikalų ministeriją), bet faktiškai jo nėra, nes tik 20 proc. pramonės tvarko respublikos (ne Maskvos) valdžia. Ir tą patį suverenumo likutį kai kurie rusų autoriai (pvz., Semionovas) siūlo panaikinti, nors ir dabar rusų komunistų užimtos raktinės pozicijos Lietuvoj administracijoj bei rusų procento didėjimas tarp gyventojų praktiškai suverenumą likutį likviduoja. Toliau prelegentas nurodė, kad Lietuva su kitomis Pabaltijo respublikomis skiriasi nuo visos Sovietijos, nes jos okupacinės valdžios susovietintos bent 25 metais vėliau negu kitos rusų pavergtos tautos. Be to ir tarp Pabaltijo tautų Lietuva išsiskiria, nes turėjo ilgą (1944-1952 m.) tautinės rezistencijos periodą, traukėsi sovietines užmačias. Kadangi rezistencijos pabaiga, po kurios visą Sovietiją atėjo atolydžiai, todėl Lietuvos sovietinė žėvė liko ploniausia ir žmonių psichinis stovis dinamiskiausias su pasipriešinimo nuotakomis. Lietuvos žmonės tebejaucia krizinę nuotaiką. O krizėje, Sorokino bastebjimu, visuomenė krypta į du priešingus polius — į taurumą ir niekšingumą.

Prie dr. Čeginsko paskaitos diskusijose kalbėjo A. Krivickas, V. Natkevičius, dr. Z. Ivinskis, V. Banaitis, tačiau jų mintys nėra įmanoma čia atspasakoti. Taip pat nėra galima pavaizduoti nė medicinos sekcijos darbų: viena, korespondentas neturi minimalių kompetencijų; antara, prelegentai dr. D. Jasaris ir prof. dr. V. Pavilanis patys į posėdį neatvyko, o teatsiuntė tik savo referatus. Laimingai atbalstį tesusilaukė dr. V. Pavilano pranešimas apie specifinį imunitetą prieš viruso sukeliama vėžį, nes tarp suvažiavimo dalyvių buvo gyd. dr. B. Petkauskas, kuris pats prisidėda prie vėžio tyrinėjimų. Jis atsiuntė referatą papildė savo paties cheminių tyrimų duomenimis.

Pentkadienį (VIII. 25) teologijos mokslų sekcija, vadovaujama kun. dr. J. Jūraičio (iš Šveicarijos) turėjo tris stambiausias paskaitas. Pirmiausia prel. dr. L. Tulaba kalbėjo apie apaštalų ir vyskupų kolegiją. Dažnai remdamasis Nauj. Testamento raštais, prelegentas charakterizavo apaštalų užduotį, jų paruošimą, bet pažymėjo, kad kolektyviai kaip kolegija apaštalai tedarė nutarimus tik vieną kartą ir po apašt. Jokūbo mirties kolegija nebebuvo papildoma. Kadangi Kristus vyr. valdžią Bažnyčioj paliko Petru, tai šis į apaštalus priėmė Paučių. Ji aprobo vo ne visa kolegija, bet Petras, Jokūbas ir Jonas. Toliau prelegentas parodė, kaip iš apaštalų įsteigtos pagalbinės tarnybos Bažnyčioj — diakonų bei kunigų — iš presbiterių-kunigų iškilė jų pirmininkai — vyskupai. Šiuos į kolegijas suburti ir

jiems uždėti atsakomybę už visą Bažnyčioj nutarė II-sis Vatikano susirinkimas. Norėdamas parodyti, kad malda yra esminė (egzistencinė) žmogaus išraiška, kun. dr. J. Juraitis atsirėmė į sv. Augustino žmogaus bei jo širdies sampratę ir savo samprotavimus parėmė šiuolaikiniais teologais bei filosofais. Nors citatos svetima (vokiečių) kalba pertraukdavo sklandžią minties eigą, tačiau prelegentui pavyko įrodyti, kad asmuo atsiveria maldai kreštuti nėj "apsinuoginimo" situacijoj. Tada iš širdies gelių žmogus šūktelėja į visagalią Viešpatį. Apie panašų atsidėjimą kalbės Putinas savo "Maldoj". Tuo atsidėjimu pagrįsta ir Sibiro lietuvių maldaknygė.

Kun. A. Rubikas, kuris buvo numatęs kalbėti apie pasauliečių vaidmenį Bažnyčioj, paėmė savo paskaitos temą ir kalbėjo apie hierarchijos santykius su pa-

siūlytiems uždėti atsakomybę už visą Bažnyčioj nutarė II-sis Vatikano susirinkimas. Norėdamas parodyti, kad malda yra esminė (egzistencinė) žmogaus išraiška, kun. dr. J. Juraitis atsirėmė į sv. Augustino žmogaus bei jo širdies sampratę ir savo samprotavimus parėmė šiuolaikiniais teologais bei filosofais. Nors citatos svetima (vokiečių) kalba pertraukdavo sklandžią minties eigą, tačiau prelegentui pavyko įrodyti, kad asmuo atsiveria maldai kreštuti nėj "apsinuoginimo" situacijoj. Tada iš širdies gelių žmogus šūktelėja į visagalią Viešpatį. Apie panašų atsidėjimą kalbės Putinas savo "Maldoj". Tuo atsidėjimu pagrįsta ir Sibiro lietuvių maldaknygė.

Prie dr. Čeginsko paskaitos diskusijose kalbėjo A. Krivickas, V. Natkevičius, dr. Z. Ivinskis, V. Banaitis, tačiau jų mintys nėra įmanoma čia atspasakoti. Taip pat nėra galima pavaizduoti nė medicinos sekcijos darbų: viena, korespondentas neturi minimalių kompetencijų; antara, prelegentai dr. D. Jasaris ir prof. dr. V. Pavilanis patys į posėdį neatvyko, o teatsiuntė tik savo referatus. Laimingai atbalstį tesusilaukė dr. V. Pavilano pranešimas apie specifinį imunitetą prieš viruso sukeliama vėžį, nes tarp suvažiavimo dalyvių buvo gyd. dr. B. Petkauskas, kuris pats prisidėda prie vėžio tyrinėjimų. Jis atsiuntė referatą papildė savo paties cheminių tyrimų duomenimis.

Prie dr. Čeginsko paskaitos diskusijose kalbėjo A. Krivickas, V. Natkevičius, dr. Z. Ivinskis, V. Banaitis, tačiau jų mintys nėra įmanoma čia atspasakoti. Taip pat nėra galima pavaizduoti nė medicinos sekcijos darbų: viena, korespondentas neturi minimalių kompetencijų; antara, prelegentai dr. D. Jasaris ir prof. dr. V. Pavilanis patys į posėdį neatvyko, o teatsiuntė tik savo referatus. Laimingai atbalstį tesusilaukė dr. V. Pavilano pranešimas apie specifinį imunitetą prieš viruso sukeliama vėžį, nes tarp suvažiavimo dalyvių buvo gyd. dr. B. Petkauskas, kuris pats prisidėda prie vėžio tyrinėjimų. Jis atsiuntė referatą papildė savo paties cheminių tyrimų duomenimis.

Prie dr. Čeginsko paskaitos diskusijose kalbėjo A. Krivickas, V. Natkevičius, dr. Z. Ivinskis, V. Banaitis, tačiau jų mintys nėra įmanoma čia atspasakoti. Taip pat nėra galima pavaizduoti nė medicinos sekcijos darbų: viena, korespondentas neturi minimalių kompetencijų; antara, prelegentai dr. D. Jasaris ir prof. dr. V. Pavilanis patys į posėdį neatvyko, o teatsiuntė tik savo referatus. Laimingai atbalstį tesusilaukė dr. V. Pavilano pranešimas apie specifinį imunitetą prieš viruso sukeliama vėžį, nes tarp suvažiavimo dalyvių buvo gyd. dr. B. Petkauskas, kuris pats prisidėda prie vėžio tyrinėjimų. Jis atsiuntė referatą papildė savo paties cheminių tyrimų duomenimis.

Prie dr. Čeginsko paskaitos diskusijose kalbėjo A. Krivickas, V. Natkevičius, dr. Z. Ivinskis, V. Banaitis, tačiau jų mintys nėra įmanoma čia atspasakoti. Taip pat nėra galima pavaizduoti nė medicinos sekcijos darbų: viena, korespondentas neturi minimalių kompetencijų; antara, prelegentai dr. D. Jasaris ir prof. dr. V. Pavilanis patys į posėdį neatvyko, o teatsiuntė tik savo referatus. Laimingai atbalstį tesusilaukė dr. V. Pavilano pranešimas apie specifinį imunitetą prieš viruso sukeliama vėžį, nes tarp suvažiavimo dalyvių buvo gyd. dr. B. Petkauskas, kuris pats prisidėda prie vėžio tyrinėjimų. Jis atsiuntė referatą papildė savo paties cheminių tyrimų duomenimis.

siūlytiems uždėti atsakomybę už visą Bažnyčioj nutarė II-sis Vatikano susirinkimas. Norėdamas parodyti, kad malda yra esminė (egzistencinė) žmogaus išraiška, kun. dr. J. Juraitis atsirėmė į sv. Augustino žmogaus bei jo širdies sampratę ir savo samprotavimus parėmė šiuolaikiniais teologais bei filosofais. Nors citatos svetima (vokiečių) kalba pertraukdavo sklandžią minties eigą, tačiau prelegentui pavyko įrodyti, kad asmuo atsiveria maldai kreštuti nėj "apsinuoginimo" situacijoj. Tada iš širdies gelių žmogus šūktelėja į visagalią Viešpatį. Apie panašų atsidėjimą kalbės Putinas savo "Maldoj". Tuo atsidėjimu pagrįsta ir Sibiro lietuvių maldaknygė.

Kun. A. Rubikas, kuris buvo numatęs kalbėti apie pasauliečių vaidmenį Bažnyčioj, paėmė savo paskaitos temą ir kalbėjo apie hierarchijos santykius su pa-

Kun. A. Rubikas, kuris buvo numatęs kalbėti apie pasauliečių vaidmenį Bažnyčioj, paėmė savo paskaitos temą ir kalbėjo apie hierarchijos santykius su pa-

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatų, Protezų, Med. ban. Gadal. Spec. pagalba kopoms (Arch. Support) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TEHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-3. Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniai 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS, GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 S. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti HU 8-3222

Ofiso 3148 West 63rd Street
Tel.: PROspect 8-1717
Rezid.: 3241 West 60th Place
Tel.: REpublic 7-7868

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadieniai uždaryta. Antradieniai ir penktadieniai vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-tos ir California
Val.: kasdien nuo 8-8 val. vak. Seštad. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal susitar. Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9 antr., penktad. 1-5, treč. ir sešt. tik susitarus.
Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniai, penktadieniai 2-9 v., seštadieniai 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.

sauliečias. Kun. A. Rubikas įrodinėjo, kad Bažnyčioj sudaro visą Dievo tautą arba tikintieji vienybė su Kristumi. Tai yra mistinis Kristaus kūnas, kuriame nėra narių skirtumo, nes visi yra pašaukti į karališąją Kristaus kunigystę. Naujame Įstatyme kunigas nėra atskirtas, kaip Senajame Įstatyme, jokia uždanga nuo tikintųjų bendruomenės, kurios vardu jis atkvoja Viešpačiui auką. Tai ne valdžia, o šventoji tarnyba. Ir Nauj. Įstatymo originalai graikų kalba nežino hierarchijos vardo. Mūsų kė hierarchija yra išriedėjusi iš diakonijos, kuri reiskia patarnavimus, nes ir pats Kristus sakėsi esąs vienas patarnaujančių.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBE — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akuserija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepa, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Seštad. 12-3 val. popiet.
Trečiadieniai uždaryta

Ofiso tel. PR 8-3220
Namų — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K S A
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 v. ir nuo 5 iki 8 v. v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; sešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir seštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir seštad. tik susitarus.

Tel. — REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-3 val., o trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., Iskryrus trečiadieniais, Seštadieniai 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KIDKIŲ IR VAIKU LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7154 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p. Seštad. Ofiso tel. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEMlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773; Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv., 5-8 val. antrad. ir penkt. 1-4 val. Priimtinėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818 Rez. K 9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Seštad. 9 v. r. — 2 v. p. p.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val.: 9:30-12:30 ir 1:30-3:30
Kiton valandom susitarus. Uždaryta antradienį.

Ir II-jo Vatikano susirinkimo konstitucija apie Bažnyčią tekalba apie tarnybą ir tarnautojus-kunigus. Taigi hierarchinė kunigystė išvestina iš Kristaus tarnybos. Hierarchinė kunigystė pašaukta ne viešpatauti, bet tarnauti. Todėl tikintųjų bendruomenė gali spręsti, ar hierarchas tinkamai atlieka tarnybos funkcijas. Hierarchija turi garantuoti gerą tarnybos atlikimą, o lapdama pati sau tikslu hierarchija nuskurdina Dievo tautą.

Kiekviena teologijos sekcijos paskaita diskusijose susilaukė įvairių kalbėtojų (dr. Z. Ivinskis, dr. A. Liulevičius, dr. P. Rabikauskas, kun. K. Senkus, dr. (Nukelta į 4 psl.)

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7097
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 val. p. p. Iskryrus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir sešt. 8 v. r. iki 9 v. v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninė
VAL.: pirmad., antrad., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien. Trečiadieniai uždaryta; Seštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antrad. nuo 2-5 popiet, ketvirtad. nuo 6-8 vak
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. 2-4 v. p. p. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v., penktad. 10-12 v. p., 2-8 val. vak. Sešt. 1-4 v. vak. Seštad. ir trečiad. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 v. popiet. ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirminėja ligoninė tik susitarus
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak. Treč. ir seštad. uždaryta

Telefonas — GRovehill 6-2823.
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2524 West 60th Street
Valandos 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Trečiadienį uždaryta

Tel. PROspect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antrad., ketv. 6-8 v. vak.; penkt. ir seštad. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą

MAN TYLIOS AKYS VISUOMET YRA PATIKIMESNĖS NEGU IŠKALBI BURNA

Pokalbis su kompozitorium Darium Lapinsku, pas. I ekančiu Ch cajoje

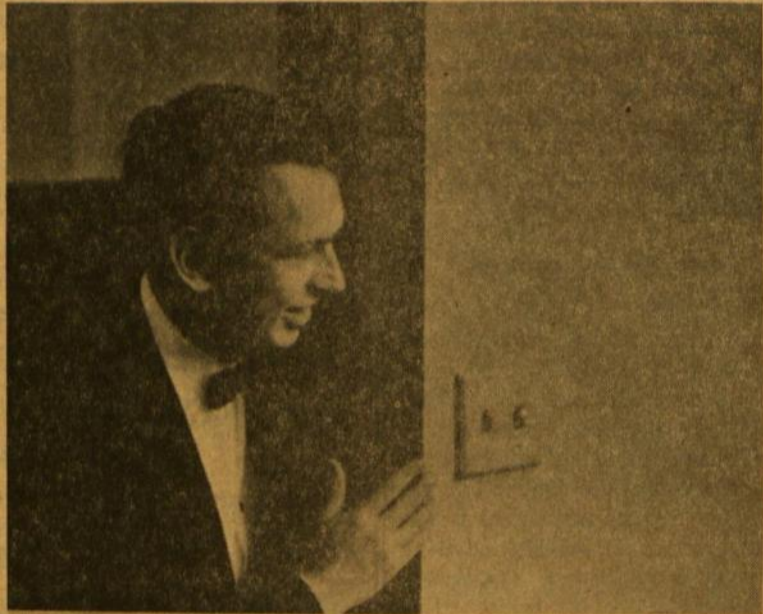
I mūsų čionykštį kultūrinį gyvenimą kompozitorius Darius Lapinskas nukrito kaip šviesus meteoras vasarvidžio naktį. Tiesa, eilę metų mūsų spauda vis paminėdavo, kad ten, kažkur Vokietijoje, Tübingene ir Stuttgarde, sėkmingai vokiečių muzikinį gyvenimą įsijungęs, dirba ir kuria jaunas lietuvis — Lapinskas. Dėl to būdavo ir džiugu, ir graudu. Ak, kiek daug šviesių, moksluos ir menuos pajėgių mūsų žmonių turi savo talentą ir savo darbą išei-vijos sąlygose skirti kitiems, nerasdami supratimo ir vietos saviškių visuomenėje. Bet anas graudulys išnyko, kada Darius Lapinskas iš Europos grįžo Amerikon, kada vieną po kito iš-girdome čia jo kūrybos koncer-tus, kantatas, muzikinius pasta-tymus, jo lietuviškų dainų reči-talius, plokštele, Lokio operą, o dabar vėl artėjame į Kultūros kongrese Lapinsko statomus "Marą" ir "Karalių Mindaugą". Nėgana to, Lapinskas rugsėjo gale Čicagoje atidaro savo muzi-kos mokyklą, reiškia — jau ilgesniam laikui pasileka šioje didžiausioje lietuvių kolonijoje, neatšokdamas nuo lietuviško visuomenės, pilnas kūrybinės ug-nies, pilnas sumanymų ir noro gyvinti čionykštį muzikinį gy-venimą, parodant jį ne tik sa-viškiams, bet ir amerikiečiams.

Tad šitokiose organizacinėse ir kūrybinėse nuotaikose tebe-vyko ir čia pateikiamas pokal-bis su pačiu kompozitorium, su-tiktu aną dieną saulėtai rudenė-jančiame Marquette Parke.

— Atrodo, kad visam 1967-1968 metų kultūriniam lietuviš-kos veiklos sezonui pasilekate dirbti Čicagoje. Idomu, kodėl buvo pasirinkta Čicago ir apla-mai lietuviškieji dirvonai? Juk, be abejo, galėtumėte lengvai įsi-jungti į amerikiečių muzikinį gy-venimą ir ten dirbti, kaip, saky-sim, eilę metų buvot įsijungę ir sėkmingai plūšę vokiečių muzikiniame gyvenime Europoj.

— Žvilgtelėjęs į savo gyveni-mą, galiu tik vieną pasakyti: jį vairavo iki šiol kažkokia la-

bai stipri jėga, kuriai metų bė-lėje atradau vis daugiau ir dau-giau pasitikėjimo, kuriai ir šio atvejo metu visai nebandžiau spirtis. Taip įvyko, taip susi-klostė aplinkybės — ir taip esu Čicagoje. Aš nemanau, kad šią jėgą galima būtų paprastai pa-avadinti Apvalda, nes Dievas niekam nediktuoja jo gyvenimo niekam. Man ši jėga atrodo pana-ši į inercijos jėgą, kuri atsirado, Dievui pastūmėjus pasaulį į amžiną judesį, iš kurios ir aš nesijaučiu turis užtenkamai stip-rios valios ar noro ištrūkti, nors save skaitau laisvos valios savi-ninku. Nežinau, ar šitai pilnai ir aiškiai atsako į klausimą. Ži-noma, aš galėčiau suminėti čia kai kurias smulkmenas, pavyz-džiui, kad dirbdamas ir gyvenda-mas Vokietijoje, labai pasilgau savų žmonių. Bet, mano nuome-ne, jeigu myli tikrai žmogų ar

Darius Lapinskas — žvilgtelėjęs į muzikinio pastatymo repeticiją... Nuotr. Uosio Juodvelkio

žmonių grupę, nėra reikalo to per garsiai trimituoti, nors kar-tais ir norėtum įausmo pagautas užrikti. Man tylios akys visuom-et, priklausant nuo pažangumo. Pamokos eigoje mokiniai keiči-asi, atliškami vis skirtingą ro-lę.

— Chicagoje šiuo tarpu yra tikra naujiena netrukus pačio-je Marquette Parke širdyje pra-dedanti veikti Jūsų muzikos mo-kykla. Sakykit, kokio pobūdžio

bus ši visuomenėje dėmesį ke-lianti muzikinė institucija? Kuo ji skiriasi nuo įprastinių piani-no pamokų. Ar bus joje vis uo-to ir pianino kursas? Ir kokias bus aplamai mokslo eiga, ir kokie darbo metodai jūsiškėje mo-kykloje, ir kada konkrečiai pra-dedamas darbas?

— Muzikos mokyklos pagrindu bus grupinės pamokos. Či grupinio kurso pagrindu piani-no pamokos. Jos tačiau skirsis nuo įprastų pianino pamokų tuo, kad čia mokinys bus ne tik pianistas, bet kartu ir kritikas, ir dirigentas, ir kūrėjas, ir or-kestrantas. Kad truputį būtų aiškiau, paimkime konkretų pa-vyzdį. Vienas mokinys skambina išmokyta dalyką, kitas klausosi, stengdamasis pasakyti, kur pas-tarasis suklydo ir kokią klaidą padarė, trečiasis diriguoja arba skaičiuoja taktą, jeigu dar ne-

— Taipgi metų bėgy bus ruošia-ma keletas mokyklos mokinių spektaklių, kurie skirsis nuo įprastų pianino mokinių reči-talių tuo, kad čia mokinių skam-binimas pianinu bus įtrauktas į spektaklį, turintį bendrą temą ar mintį. Pirmą spektaklį, pa-avadintą "Mozarto gyvenimas", rengsiu apie kalėdas ar pradžio-ję naujų metų. Jame šalia mo-kinių, kurie pagal sugebėjimą pasirodys, skambindami Mozar-to kūrinius ar jų ištraukas, da-lyvaus ir pasakotojas, surišda-mas visa į darnią visumą Mozar-to gyvenimo epizodu pasako-jimu, dainininkai, paduodami Mozarto operų ištraukas, akom-panuojant muzikos mokyklos mokiniams, bei baletu mokyk-los šokėjai, pavairindami vien-ą ar kitą skambinamą kūrinių menueto ar kito tų laikų šokio judesiais. Mokslo mokykloje pradedamas paskutinė rugsėjo savaitė.

— Kaip iš spaudos žinome, jau esate su choru pradėję re-petuoti Kultūros kongreso me-tu (lapkričio 26) Čicagoje vykstantį dviejų šveičių Jūsų kūrinių koncertą, kuriame bus atlikta du naujaisi Jūsų užmo-

moks patys paskambinti prita-rmą duotai melodijai, vėliau jau prie duoto akomponimento savo melodija, o dar toliau pa-žengus, improvizuoti savarankš-ka. Aš, žinoma, neprižadu, kad iš kiekvieno savo mokinio pada-rys u kompozitoriu. Tai yra ne-imanoma, nes komponuoti reiškia pirmiausia turėti savitų idė-jų, kurių joks mokslas negali niekam duoti. Tačiau improvi-zuoti arba sugalvoti ką nors vie-name iš atgyvenusių, buvusių stilių, kaip, sakykime, roman-tiniame — a la Čaikovskio arba klasikiniam — a la Haydno, yra visai įmanoma ir kai ku-riuose kraštuose, kaip pavyz-džiui Prancūzijoje, labai prak-tikuojamas dalykas.

Be to, mano muzikos mokyk-loje bus naudojamas pats mo-derniausias pianino dėstymo me-todas, pagal kurį visos pasitai-kiusios problemos yra nugali-mos, jas padvigubinant ar patrigubinant, o po to vėl grįžtant prie originalo. Šalia pasaulinės pianino literatūros bus naudoja-mos ir mūsų liaudies dainų me-lodijos, jų akompanimente pa-naudojant įvairius pianistinius efektus.

— Šios du kūrinius būtų sun-ku apibūdinti įs gyvenusių for-mų (kaip opera ar kantata) va-rdais, nes, laikui bėgant, keiči-asi ne vien tik muzikos sti-lius, bet ir formas. Taip, pavyz-džiui, "Marą" galima būtų pa-avadinti opera, parašyta, naudo-jantis totalinio teatro elemen-

tais, o "Karalių Mindaugą" ga-dantais, kaip "Karalių Mindaugą" ga-dangas". Sakykite, kas gi tai bus, operos, kantatos, koks vi-sos šios kūrybos pobūdis, koks jų bus sceninis ir muzikinis api-pavidalinimas, kokios ten solis-tų, chorų ir kitų scenoje vienai-p ar kitaip pasirodančių rolės?

— Šios du kūrinius būtų sun-ku apibūdinti įs gyvenusių for-mų (kaip opera ar kantata) va-rdais, nes, laikui bėgant, keiči-asi ne vien tik muzikos sti-lius, bet ir formas. Taip, pavyz-džiui, "Marą" galima būtų pa-avadinti opera, parašyta, naudo-jantis totalinio teatro elemen-

Vytautas Ignas Rūpintojėlis (medžio raizynas)

— Šios du kūrinius būtų sun-ku apibūdinti įs gyvenusių for-mų (kaip opera ar kantata) va-rdais, nes, laikui bėgant, keiči-asi ne vien tik muzikos sti-lius, bet ir formas. Taip, pavyz-džiui, "Marą" galima būtų pa-avadinti opera, parašyta, naudo-jantis totalinio teatro elemen-

tais, o "Karalių Mindaugą" ga-dantais, kaip "Karalių Mindaugą" ga-dangas". Sakykite, kas gi tai bus, operos, kantatos, koks vi-sos šios kūrybos pobūdis, koks jų bus sceninis ir muzikinis api-pavidalinimas, kokios ten solis-tų, chorų ir kitų scenoje vienai-p ar kitaip pasirodančių rolės?

statulos klausosi. Tačiau kodėl jis sustabdo visą dramatinį vei-kalo vystymąsi kelioms minu-tėms, kodėl jis dainuoja vien tik parodyti, kaip gražiai ir il-gai jis išdainuos savo aukštą-sas gaidas, bet ne pagelbės to limesniam struktūriniam veika-lo vystymuisi? Apie tai, tur būt, mažai kas iš besiklausan-čių pagalvoja. O toliau vėl se-ka baletas — akims pasigrožė-jimas ir t. t. Tačiau kas įvyks-ta, jei tenoras neištraukia sa-vo aukštų gaidų, baletu neuz-kabina savo žemų gaidų, baletu šokėjai ne visai formoje? Ta-da lieka tik labai sunkiai su-prantama veikalio mintis, išreikš-ta operos reitatyvuose, kurių mažai kas besiklausos. Pažiūrė-kime kad ir į "Traviatą". Di-dysis dramatinis lūžis įvyksta; kai Germontas, Alfredo tėvas, pasako Violetai, kad jos meilu-žis Alfredas turi seserį. Publi-kai tuo momentu yra visiškai neaiški, kodėl Violeta dėl šios priežasties palieka Alfredą ir pastumia savo ir jo gyvenimą katastrofos kryptimi. Mat iki to momento publika yra prisik-lausius tiek daug gražių Viole-tos dainuojamų melodijų, kad anoji žiūrovui yra virtusi kil-nios meilės simboliu, o Germon-tas žiauriu tėvu, bandančiu su-griauti dėl kažkokių priežas-čių dviejų jaunų žmonių laimę. Tik smalsus operos lankyto-jas, pasiskaitęs Dumais kny-gą, sužino, kad Violeta yra vi-sam Paryžių pagarsėjusi kur-tizanė, dėl to ir Alfredo sesuo joku būdu negalės ištekėti už kilnaus vyro, kol Alfredas ne-nutrauks savo santykių su Vio-leta.

Grįžtant prie totalinio teatro, tenka pastebėti, kad ne tik ope-rs elementai yra bandomi pa-kreipti veikalio struktūrai nau-dingese kryptimi, bet yra pa-naudojami ir nauji faktoriai: scenos perkėlimas į publiką, publikos dalyvavimas veikalio eigoje. Apie tai negalima per-daug dar kalbėti, kad nebūtų atidengta netikėtumo savybė, la-bai svarbi totalinio teatro dalis.

— Ko aplamai linktumėte vi-sam naujam muzikiniam lietu-viško veiklos sezonui kūrybinė ir koncertine prasme?

— Išnešti savo meną ir menininkus iš balų, tradicinių pa-rapijos salų į amerikiečių tar-pą, išnešti tokioje formoje, ku- (Nukelta į 6 psl.)

PRIE ARNO VINGIO

VALERIJONAS JAKAS

(Tęsinys iš praėjusio šeštadienio)

Dabar žvilgtelėkime į kai kuriuos meno šedevrus. Michelangelo liūdni angelai pasi-tinka visus Medici koplyčioje. Santa Croce bažnyčios Bardi koplyčioje stebina žiūro-vą pirmojo renesanso tapytojo Giotto realistiš-kas freskų ciklas "Sv. Pranciškaus mirtis". Giotto šlovė pralenkė ir mokytojo Cimabue laurus. Meno muziejuje galima susipažinti su emaliuotos skulptūros pradininko Luca Della Robbia marmuro baretjefais. Bargello muziejuje visur triumfuoja marmure nuostabios renesanso skulptūros rinkiniai.

Daug kur Florencijoje akį patrauks sto-rų sienų plytiniai palazzio, išpuošti kampuo-se akmenimis, meniškėmis atbrailomis, kar-nizais virš langų ir durų. Viduje erdvūs kam-bariai traukia akį medyje puistytomis orna-mentais sienos išpuoštoms kilimais, paveik-lais ar freskų ciklais. Lubos šviečia auksine spalva. Netruksta įdomių plačių laiptų. Ren-esanso architektūra iš čia yra paplitusi vi-same Vakary pasaulyje.

Kitoje Arno upės pusėje, gėlynaus išpuo-štoje Michelangelo vardu pavadintoje kalvoje visus žavi ikūnytu pykčiu ir jėga Michelan-gelo Dovydo skulptūros kopija. Nuo tos kal-vos atsiveria tapybiškas vaizdas, kai saulė-lydžio auksuojama šviesa, švelniai glamonė-dama, parausvina katedros kupolą ir kitus miesto raudonus stogus. Šioje kalvoje vi-suomet sutiksi ne tik turistus, bet žaidžian-čius vaikus, o taipgi ir besifotografuojančius jaunavedžius. Tur būt, sunku būtų rasti ves-tuvių nuotraukoms meniškėsnį foną, kaip ši, nuo kalvos matoma, Florencijos pano-rama.

Viskam kontrastas — motorizuotas judėjimas. Fiesole — mėgėtas tarp-tautiniai aukštajai klasei. Renesanso nuosmūkis.

Vis dėlto Florencijoje, besigėrint spal-ving: mestu, svajonę blaško padidėjęs po-karinis mažųjų automobilių ir motociklų ke-liamas triuksmas. Būdingu italams greičiu siauromis akmenis grindinio gatvėmis besi-sukčėdamas, tos susisiekimo priemonės ke-lia neįaukų triuksmą. Florencijoje dar nėra taip su varkyto aplinkinio apvažiavimo, kaip, sakykim, Vienoje ar Muenchene.

Bet vis dėlto verta pavažuoti penkias mylias, nors ir zigzaginiu keliu, į Fiesolę. Tai kalvota vietovė, kuriai pavėsį teikia aukšti topoliai, kiparisai, alyvmedžiai ir ža-luoja vynuogynai. Fiesolės peizažas primena tapytojo Botticelli pieštą gamtą. Ši vietovė yra pamėgta ir garbinama dailininkų, kom-

pozitorių ir rašytojų. Taip pat vertinama tarptautinės aukštosios klasės. Šią vasarą čia buvo sustojusi ir JAV prezidento našlė Kennedienė. Daug vilų yra išpuošti britų, amerikiečių ir kt. vaistų garsenybėmis. Vilų langai išplanuoti į pietus ir į saulę.

Fiesolės vietovėje senovėje gyveno etrus-ka. Yra net išlikę etruskų buvusios tvirtovės griuvėsiai. Dar gerai užkonservuotame romėniškame teatre vasaromis vyksta vai-dinimai. Fiesole turi savo katedrą ir erdvę aikštę. Taip pat iš Fiesolės kalvų yra žavi panorama į visą Florencijos miestą.

16 amž. pradžioje iš Florencijos pradėjo kelis kitur aukštesnių honorarų ir geresnių darbo sąlygų suvilioti mieste dirbę meninin-ka. Vieni popiežiaus kviečiami išvyko kurti į Romą ar kitus Italijos miestus, o kiti į Prancūziją. Florencijos puošimas sustojo. Įsisiūbavęs renesanso sąjūdis apmirė, o vė-liau susiskaldė įvairiomis srovėmis. Kai ku-

Della Robbia

Angelų Madona

Della Robbia Dainuojantys vaikai (detalė)

rios srovės subangavo net ultranacionalisti-nėmis filosofijomis. Tačiau Medici dinastija valdė Florenciją ir buvo įtakinga iki pat 18 amž., o kai 1860 m. Florencijos respublika prisijungė prie jungtinės Italijos, Medici di-nastijos įtaka žlugo.

Beje, 17 amž. pradžioje vėl Florencijos vardas plačiai nuskambėjo pasaulyje. Šį kartą pagarsėjo muzika. Tuomet pirmą kar-tą pasaulyje Florencijoje buvo pastatytas melodraminis muzikos kūrinys "Euridice", kur's davė pradžią mūsų laikų operoms, o Italijoje operos menas įsisteisino kaip tauti-nė muzika. Gi 19 amž. nors 6 metus Flo-rencijos vardas vėl žibėjo. Karalius Emanu-elis II Florenciją tada buvo paskelbęs laik-i-nąja jungtinės Italijos sostine. Taip pat pe-

reitame amžiuje Florencija dar buvo impre-sonių tapytojų judėjimo centru.

Dabar Florencijos renesanso sąjūdžio šlovė tęsia tik 14 amž. įkurtas universitetas drauge su kitomis aukštesniomis mokslo įstaigomis.

Nors daugiausia renesanso sąjūdyje pa-sižymėjo tapytojai, o vis dėlto reiškiu, di-džiausią pagarbą trims florenciečiams geni-jams, pradėjusiems tą kūrybingą ir drama-tišką sąjūdį, Džiugtu matyti senoje prie jėgi-mo į Podesta koplyčią poeto, istoriko, filo-sofo, menininko, politiko, didžiosios poemos "Dieviškosios Komedijos" autoriaus Dantės profilį. Šią poemą rašydamas, Dantė panau-dojo ne lotynų kalbą, bet pirmą kartą italų kalbos etruskų tarmę, kuri vėliau tapo bend-rine italų kalba. "Dieviškoji Komedija" nėra tik grožinės literatūros veikalas, bet vi-sos epochos jvairi apasmė studija. Dantė iš-trėmė pajuto, kokiais stačiais laiptais rei-kia lipti tremtinams, ir kaip sunkiai visos duryrs jiems atidaromos. Bet jo kūrybinio nepalūžimo pavyzdys turėtų ir mus šiandien uždegti.

Santa di Apollonia vienuolyno senoje matyti kitas deklamuojantis poetas, didysis humanistas ir modernios poezijos pradinin-kas Petrarca, kai tuo tarpu rašytojas Boccac-cio suskaupęs ju klausosi. Petrarca įkvė-pė ir Boccaccio kurti modernią prozą.

Šie trys florenciečiai genijai gyveno ir mirė, dar prieš Medici dinastijai ateinant valdyti. Jie troško laisvo, naujo ir plačių hor-izontų gyvenimo. Šių visų trijų genijų kū-ryba nesiribojo nei laiku, nei vieta, todėl ir liko nemirtinga kultūros istorijoje. Visį trys pabėrė tokius kūrybinius perlus, kur'e yra kur kas vertingesni už kasyklose surandamą auksą.

(Pabaiga)

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS VII SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 2 psl.)

J. Vaišnora, V. Natkevičius, kun. J. Riaubūnas), bet gal daugiau sia prieštaraujančios nuotaikos pasireiškė prie kun. A. Rubiko paskaitos, nors ji buvo labai logiška, sukurta ir atremta ir originali suventraščio tekstus.

Istorijos sekcija

Akademijos suvažiavime šeštadienį vyravo istorikai, susido mėje pirmiausia Lietuvos istorija. Jiems vadovavo prof. dr. P. Rabikauskas (Roma) ir jis pats pirmasis skaitė apie mokslinę pažangą Vilniaus Akademijoje, kurią buvo įsteigė ir valdė beveik 200 metų jėzuitai. Prelegentas šioje istorijoje išskyrė tris laikotarpius. Svarbiausias ir pažangiausias laikotarpis buvo nuo Akademijos įsteigimo 1579 m. iki Maskvos invazijos 1655 m. Tada ta mokslo įstaiga su savo garsiais to meto profesoriais (Skarga, Kojalavičius, Sorbievijus, Liaukšminas, Kruegeris) tiek išplėtė savo veiklą ir įtaką, kad dėl to Krokuvos universitetas net pergyveno savo krizę. Prie 1655 m. Maskvos kariuomenės invaziją į Lietuvą Vilniaus Akademiją gaisrai sunaikino iki pamatų. Po to ji nebeatgavo savo pirmąsio garsio. Nors darbas Akademijoje mėginamas pradėti 1663 metais, o 1669 m. įvesta net civilinės teisės dėstyklas, tačiau į naujas patalpas Akademija teįeina tik 1680 m. Priklausomybė nuo didikų užmačius ir 1709 m. maras neleidžia Akademijai atsitiesti. Atitrkimas nuo kitų mokslo centrų taip pat stabdė pažangą. Trečiamo periodo (1741-1773 m.) Akademija vėl stiprėja, geriau prisiderindama prie laiko reikalavimų. Pvz., tada buvo išplėstas matematikos dėstyklas, įsteigta istorijos katedra, pakviesta žymių profesorių iš užsienio šita pažanga, jėzuitų ordiną uždarius 1773 m., pasinaudojo Vyriausioji Lietuvos mokykla.

Prel. dr. P. Jatulis skaitė ilgą paskaitą apie kardinolo Jurgio Radvilos (1556-1600) veiklą Lietuvoje. Jurgis buvo numatytas Vilniaus vyskupu dar nepilname tis ir nebaigęs teologijos mokslų. Mirus Vilniaus vyskupui Pro tasevičiui, Radvila dėsė užimti vyskupo sostą, nes norėjo būti jėzuitu. Pradėjęs vyskupo pareigas eiti 1581 m., po kelių mėnesių karaliaus St. Batoro (1582 m.) buvo paskirtas atkarieutos nuo rusų Livonijos laikinai gubernatorium. Tačiau šis laikinumas užtruko 4 metus: tuo tarpu Radvila buvo konsekruotas kunigu, vyskupu (1583. XII) ir pa-

keltas kardinolu. Nors gubernatoriaus pareigos trukdė, tačiau Vilniaus vyskupo tarnybą jis vykdė gana stropiai: gynė katalikybę nuo klaidatikių, lankydavo vyskupiją, bažnytinėms ydoms šalinti buvo suaukęs vyskupijos sinodą, jo nutarimus paskelbė ganytojišku laišku, rūpinosi seminarija ir jėzuitų kolekcija. Kaip žymus didikas vis buvo traukiamas į valstybės reikalus: dirbo Lietuvos Statuto III redakcijoje, dalyvavo karaliaus rinkimų seime, karaliaus Zigmanto Vazos buvo įgaliojamas išrinkti jam žmoną iš Austrijos erzherzogo Karolio dukterų ir t. t. Kardinolo Jurgio Radvilos veikla tarp lietuvių nutrūko, kai karalius jį paskyrė Krokuvos vyskupu.

Savo paskaitoje apie lietuvių misininkus Sibire, kun. dr. J. Vaišnora peržvelgė laikotarpį nuo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės pabaigos ir paskiausių sovietinių laikų. XIX amž. sukilimai Lietuvoje prieš carų valdžią ir tos valdžios baudžiamieji veiksmai pagsausindavo katalikų tremtinių skaičių Sibiro plotuose. Uolesnių ištremtų kunigų tarpe tai pažadindavo misijų dvasią. Prelegentas plačiai su stoji ties 1831 m. buvusiu sukilėliu marijonu Švirnicku kuris, gavęs rusų valdžios leidimą, tapo pirmuoju Irkutsko ir Amūro klebonu. Lankydamas milžiniškus Sibiro plotus, jis rūpinosi

Dr. K. J. Ceginskas kalba LKM Akademijos suvažiavime.

Grupė intelektualų Lietuvių katalikų mokslo akademijos VI suvažiavime, Fordhamo universitete, New Yorke, 1964 metais. Iš kairės į dešinę: kun. dr. T. Narbutas, vysk. (tada dar kunigas) Pr. Brazys, prof. Jaskevičius, prof. A. Sennas, kun. dr. Vaišnora, kun. dr. V. Cukuras ir dirig. V. Marijošius.

Nuotr. V. Maželio

tikinčiaisiais, steigė parapijas, daug padėjo kunigams, ištremtiems po 1863 m. sukilimo. Ant ras žymus Sibiro misininkas buvo Justinas Banaitis, Dvasinės Akademijos profesorius Petrapi lyje Pirmiau jis Sibire apaštalaudavo per vasaras atostogas, atlikdamas dešimtį tūkstančių kilometrų kelionių, o nuo 1900

Prof. Z. Ivinskis baigiamajame LKM Akademijos VII suvažiavime paskaitoje skaitė apie žemaičių vyskupiją, minint jos 550 metų jubiliejų.

metų apsigyvenęs Taškente, jis tapo žymiausiu Turkestano misininku, kuris state bažnyčias ir prieglaudas, o kartais savo misines keliones aprašydavo laikraščiuose. Sovietiniai lietuvių lyje Pirmiau jis Sibire apaštalaudavo per vasaras atostogas, atlikdamas dešimtį tūkstančių kilometrų kelionių, o nuo 1900

Literatūros sekcija

Literatūros mokslo sekcijoje buvo tik viena paskaita, kurią skaitė dr. J. Grinius tema: "Laiško balsas ir lietuvių literatūra". Prelegentas pirmiausia nurodė, kad esteticistinė literatūra tėra tik srovė, kurios tėzės negalioja nei visuotinės literatūros didiesiems kūrėjams, nei lietuvių literatūrai. Nors nuo Antrojo pasaulinio karo stiprias pozicijas turi angažuotoji literatūra, tačiau iš esteticizmo išsivystęs, A. Gido ir kitų išpopuliarintas, amoralinis anarchizmas tebėra gyvas ir šiandien ir veikia net laisvųjų lietuvių literatūra. Bet ne tos krypties atstovai labiausiai atsilepia į laiko balsą. Uo

prelegentas pavažino amžinąsias problemas, kurių vieną ar antrą aspektą išryškina socialinės laiko aplinkybės. Kalbėdamas apie laiko žymesnius garsus, prelegentas stabtelėjo ties tikėjimo ir netikėjimo transcendentine būtimi, pabrėždamas ateizmą ir nihilizmą, kurie matyti lietuvių literatūroje šiaip ir anapus geležinės uždangos. Toliau jis sustojo prie individo ir visuomenės, prie asmens ir jo miestinės, vis galingesnės, techniška mechaninės aplinkos. Laiko balso garsu buvo laikoma komunizmo problema, kuri lietuviuose dažnai yra susijusi su rezistencinėmis (miško brolių) kovomis ir su tremties bei iševijvos problemomis. Pabrėždamas tas įvairias problemas, J. Grinius minėjo lietuvių rašytojus bei jų kūrinius, sukurtus per pastaruosius 25 metus. Juk puotoje tėvynėje ir iševijvoje. Pailiustravęs pavyzdžiais, kaip lietuviškos tematikos raštais galima atsileipti į universalines apskritai žmogiškas problemas, prelegentas nurodė, kad šiaip ir anapus geležinės uždangos lietuvių rašytojai siekia naujesnių formų, nors visokiems mados eksperimentams galimybių turi žymiai mažiau negu rašytojai didelėse laisvose tautose.

Po šios paskaitos diskusijose dalyvavo A. Liutėvičienė-Sirmuntaitė, dr. J. Norkaitis, dr. K. Cėginskas.

Suvažiavimo pabaiga

Sekmdienį (VII, 27) 37. Mišias atnašavo kun. prof. V. Jaskevičius (iš New Yorko), savo pamokslu kalbėdamas apie šiuo laikines tikėjimo sunkenybes. Baigiamajame Akademijos suvažiavimo posėdyje žemaičių vyskupijos 550 m. sukakčiai paminėti prof. dr. Z. Ivinskis savo paskaitoje kalbėjo apie Medininkų vyskupijos pradžią ir jos vėlesnę reikmę Lietuvai — po Tannenbergo mūšio įvykdyto žemaičių krikšto neužteko atrenkti Vo kiedžių ordino pretenzijoms žemaičius. Reikėjo suorganizuoti didelę žemaičių bajorų delegaci-

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki anksčiau 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 10:30 val. ryto. Vakareis pirmadienio 7 val. vakaro. 159 South Maplewood Avenue Chicago, Illinois 60629
VISO PROGRAMOS IS WOPA 1490 kil. AM ir 1027 mg FM
Telef. HElock 4-2413

ją į bažnytinį Konstancos susirinkimą, kuriame lietuviai dalyvavo pirmą kartą ir įteikė platų kaitinimo raštą prieš Kryžiuočių ordiną. Konstancos susirinkimas nutarė įsteigti Medininkų vyskupiją ir šiuo tikslu nusiųntė į žemaičius vyskupų delegaciją. Į klausimą, kuriam kunigaikščiui, Jogailai ar Vytautui, priklauso nuopelnas, steigiant minėtą vyskupiją, dr. Z. Ivinskis atsako, kad jis atitenka anų a-

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
Sav. DAN LIUTIKAS
PASIIRINKIMAS SPALVUOTU AR PAPRASTU TELEVIZIJU RADIJU • STEREO • ORO VESINTUVU • TAISYMAS
2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. 471-2446

IMMEDIATE OPENING FOR DIRECTOR OF NURSING
Direct line of authority to hospital administrator. Liberal benefits include paid vacation, sick leave, contributory hospitalization, insurance and much more. SALARY OPEN.
Please submit resume and recent picture to Administrator.
LUTHERAN MEDICAL CENTER
26th & Dewey Avenue Omaha, Nebraska

Expo 67 Rudens Sezonui KAMBARIAI PAPIGINTOM KAINOM
Rezidenciniame Montrealeo rajone, prie didžiųjų susisiekimo linijų, netli Expo, atskiri kambariai su užraktais vien Expo svečiams rezervuotame bute. Informacija siunčiama nemokamai.
Kainos: vienam asmeniui \$5.00, sekantiems po \$2.00
P. RUDINSKAS, 2415 Park Row East, Montreal 28, Quebec, Canada — Telef. 514-482-4094

Brolių Sharkų Restoranai ir Cocktail Lounges — SHARKO'S WEST, 6301 W. 63rd Street Telef. — LUdlow 6-3636 SHARKO'S EAST, 7840 S. Western Ave. Telef. — PROspect 6-6644

Vidaus vaizdas modernaus ir ištaigingo baro, SHARKO'S WEST
Abiejuose restoranuose puikios vėdinamos salės tinkamos vestuvėms ir kitokiems parengimams. Skanus valgis, vietos ir užsienio gėrimai.
Savininkai Jurgis ir Geraldas Sarkos

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE
80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ
CHICAGO SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 TEL. GR 6-7575

4 3/4% METAMS

VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

Federalinė vyriausybės apdraudus įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki

strinkimams. Susirinkusiems veltui jame telkiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metų metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai

Ypatingai kviečiame vaikus tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Šiame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5% Šiandien mokslas kainuoja nuo \$6.000 iki \$12.000 ir

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą Chicago aukštą Laimės Šaltinėį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.00. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris veltui duodamas organizacijų su-

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meeting
10. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money order checks. No service charge to members.
12. U. S. Postal Stamp Machine
12. Service
13. We sell Travelers Checks.
14. Save-by-mail Kits
15. Notary Public Service
16. Two large Free Parking Lots
17. Free Theatre tickets two Saturdays each month for your children and mothers.
18. Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:
MONDAY .....12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY ..... 9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY ..... Closed All Day
THURSDAY ..... 9:00 A.M.—8:00 P.M.
FRIDAY ..... 9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY ..... 9:00 A.M.—12:30 P.M.

Atliekami ĮVAIRŲS CEMENTO DARBAI
Cemento laiptai, salientiniai įvaizmai, "waterproofing", Enlome sukilusių pamatų, Labai prietamos kainos. Nemokami apskaičiavimai.
JOE KAZAN
2825 S. Keeler Ave., Tel. 521-3631

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Planame ir vasčiuojame visų rūšių grindis.
J. RUBNYS — Tel. RE 7-5169

Sinclair
RICHMOND AUTO SERVICE
Kamp. Richmond ir 63rd St.
Tel. GR 6-8134 ir GR 6-3353
Sav. Juozas (Joe) Juraitis
* Pagrindinis taisymas užsieninių ir vietinių automobilių * Elektroninis motorų tikrinimas * Chicago Motor Club patvirtinti kvalifikuoti mechnikai. * Darbas garantuotas ir prietamos kainos. * Turime vilkiką. Atsilankykite ir įsitikinsite.

DŽIUGINANTIS DVELKTELEJIMAS MAŽŪJŲ LITERATŪROJ

Nijolės Jankutės naują knygą "Kaip Algiukas vėjo ieškojo" pervertus

P. SVILIUS

Nedaug pasirodė knygų mūsų mažiesiems, nepasakytume, kad būtų ir didesnis ir jų pareikalavimas, tačiau mažonai, kad beveik visos, išėję mokykliniam jaunimui skirtos, yra neblogos. Jeigu ankstyvesnei Nijolės Jankutės knygai "Zebriuko nuotykių miške" padarėme tam tikrą priekaištą, pasigėsdami nuotykių mieste, tai šiai knygai to nebegalėtume prikišti. Iš viso N. Jankutės pirmoji, lygiai kaip ir jos antroji ir trečioji knygotės vaikams parašytos literatūriškai, tačiau anksčiau pasigėdom nuotykių tik vien todėl, kad vaikai be nuotykių knygos nelabai nori imti į rankas, ypač kai reikia išlaikyti konkurenciją su gausiom ir labai gerom angliškom knygotėm. Juo labiau, kad ir anglų kalba kartais vaikui labiau įprasta.

Knygelėje "Kaip Algiukas vėjo ieškojo" yra 10 apsakymėlių, kurie trumpučiai, bet vaikiški, su didesne ar mažesne intriga, lengvu skoningo humoro atspalviu, kai kurie realistiški, bet dauguma su pasakos elementais. Tačiau kokie pasakiški tie vaizdeliai ar veikėjai bebūtų, jie yra vaikiški ir gyvenimiški. Net ir daiktai yra beveik žmogiški. Ir autvaras, kuriam ilgai reikėjo laukti vėjo, ir balionas su žmogaus veidu ir cirko juokdarys visi jie gyvi, nekaltant jau apie tikrai gyvus veikėjus, pelytes, meškiukas ar varles. Humorištinis atspalvis gana skoningas, tikrai galis vaiką pagauti savo nuotaika ir ryškumu. Linksmas nuteikia detalė, kai ant strazdžių nukritęs balionas šioms atrodo, jog tai saulė, o čia pat la saulė subliūško, kai strazdas tą balioną prakirto. Linksmas ir įtikinąs momentas, meškerojgias meškiukas nueina pas varnėną skolintis slieko, ir šis jį paskolina, išėmęs slieką iš šaldytuvo. Iš visų pasakėlių (kiek teko patirti betarpiai iš vaikų) gal labiausia jiems patiko Audrytės balionas, kur Audrytė gana konkreti, linksma ir gyvenimiška, o taip pat Blynų karalius, toks tikrai lietuviškas, nes vargu ar kitos tautybės vaikui bebūtų suprantamas karalius susizavėjimas bulviniais blynais. Mažiau vyku

Nijolė Jankutė

sia, nors gero užmojo, pasakėle reiktų laikyti "Traukinuką". Joje Miegonių miestas ir pats karalius Miegas bei kelionės pas jį pasidaro ne pasakiškos, kaip vaikui įprasta, bet abstrakčios ir sudėtingos.

Apskritai rašytoja supranta vaiko pasaulį, turi gerą sakinį ir humoro jausmą, pažįsta vaiko psichologiją ir žino, kas yra literatūra.

Knygotę iliustravo V. Varaneckaitė-Aleknavičienė, mokamai nupiešusi žmones, gyvuliukus, daiktus, kad jie būtų ir meniškai ir suprantamai, nors kai kurie paveiksai gal ir per statiški, ko pageidautum prie palyginti ūnamiško knygelės turinio. Mažonai, kad atsiranda vaikų knygų iliustratorių, tačiau, peržvelgus pastarųjų metų vaikų knygų iliustracijas, neabejotinai tektų pirmenybę atiduoti dail. Kaziiui Veselkai.

Knygelės tiražas 2000 egzempliorių. Atsižvelgiant, kad tiek maža knygų teiseina ir kiek čia yra vaikų, tiražas turėtų būti išpirktas per pora mėnesių. Negai dėkime savo vaikui lietuviško spausdinto žodžio. Tegu turi ją ir tas, kuris dar nemoka skaityti, žinodamas, kad tai jo lietuviška knygotė.

Nijolė Jankutė, KAIP ALGIUKAS VEJO IESKOJO. Iliustravo V. Varaneckaitė - Aleknavičienė. Suredagavo ir išleido Nekaltai Pradėtosios seserys, Putnam, Conn., spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje, Ill. 1967, tiražas — 2000 egz. Įrašta į kietus viršelius. Kaina \$2.50.

LKMA VII SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 4 psl.)

Savaitės moderatorius dr. K. Čeginskas, kuris pasiūlė ir sveikė nimą Tėvynei.

Baigiant įspūdžius apie apskritai gyvą suvažiavimą, reikia pažymėti, kad sunku pasakyti, kurios paskaitos buvo originaliausios arba geriausiai paruoštos, nes vienos buvo trumpinamos, o kitų prelegentai patys pripažino tam tikrus netobulumus. Diskusijos, dėl aktyvių klausytojų, buvo gyvos, bet buvo matyti ir suvažiavimo vienašališkumas, nes istorinių paskaitų jame buvo daugiau negu kitokių. Šitaip, tur būt, atsitiko dėl dviejų priežasčių: viena, Akademijs turi nuolatinę savo istorikų sekciją, ko nepajėgia sukurti kitų mokslų atstovai; antra, labai pasyvūs pasirodė Akademijos nariai, gyveną JAV-se. Pradėjus organizuoti suvažiavimą, buvo žinių, kad iš JAV narių atvyks visas būrys lėktuvu, o rezultate nebuvo nieko panašaus: Akademijos narius pinigingumu ir judrumu pralenkė akademiniis lietuvių jaunimas (iš JAV). Pora Akademijos narių parodė tiesiog nelesi

tiną sąmoningumo ir solidarumo stoką — buvo Vokietijoje suvažiavimo dienomis, tačiau užsukti į Akademijos posėdžius nerado reikalo. Todėl kyla klausimas, ar L.K.M.A. Valdyba blogai pasielgtų, paprašydama lietuviškus laikraščius neminėti tokių asmenų pavardžių kitomis progomis. O akademikai turėtų atsiminti, kad kultūrą išreiškia ne tik mokslas, menas ir literatūra, bet ir dorovinis jautrumas.

Dr. J. Grinius

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Platus dėmesys Aldonos Stempuzienės ir Dariaus Lapinsko koncertui Clevelande.

"The Cafarelli Opera Company" rengiamam šiame mieste juodvieju rečitaliui ir lietuviškoji visuomenė, ir muzikiniai amerikiečių sluoksniai jau iš anksto rodo didelio ir šilto dėmesio. Sakysim, Clevelando dienraštyje "The Plain Dealer" rugsėjo 6 dienos laidoje atskiru straipsniu Ethel Boros išsamiai supažindina šio miesto muzikos mylėtojus su soliste ir kompozitorium Lapinsku, kurio kūriniai koncerte bus atliekami. Abu jie pristatomi kaip lietuviai, pasekamas jų muzikinės karjeros kelias. D. Lapinskas aptariamas kaip modernios muzikos kompozitorius, tačiau neatsisakęs lietuviško folkloro spalvų. Suminima ir Jaunimo kongrese statytoji jo opera "Lokys" ir šiemetiniam Lietuvių kultūros kongresui ruošiamas jo "Maras".

Koncerto rengėjų anonisniuos lietuvių pasiūlymo lapuos taipgi taikliai aprašomi tiek solistė, tiek kompozitorius bei koncerto fletistė Katryna Lukas ir mušamųjų virtuozas Robert Matson.

Ir čia ir prie minėto straipsnio "The Plain Dealer" puslapy pridėdamos A. Stempuzienės ir D. Lapinsko nuotraukos. Koncertas Clevelande bus rugsėjo 24 d. 4 val. popiet "Kulas Hall of the Cleveland Institute of Music", 11021 East Boulevard.

• Dailininkės St. Lukošius darbų paroda atidaroma Balzeke Lietuvių kultūros muziejuje Chicagoje (4012 Archer Ave.) rugsėjo 17 d.

• Muzikinis filmas šv. Cicielijos garbei. Grupė Meksikos rašytojų ir muzikų sutarė su kino filmų režisieriumi sukurti specialų filmą šventosios Cicielijos, muzikos globėjos, garbei. Artimų bendradarbių tarpe yra ir tėvas Jose Mojica, kuris, prieš tapdamas pranciškonų vienuoliu, buvo žymus dainininkas.

— Kiekvieną darbuotoją turime vertinti pagal jo atliktus darbus, o ne grupinę priklausomybę. Lietuvių darbuotojų įvertinimo kriterijai turėtų būti jų pasiūlymų laipsnis mūsų veiklai, idealizmas ir kūrybiškumas, realizuojant lietuviškus planus bei projektus. Lietuviškoje veikloje esame sava noriai, ir čia įsakymai nieko nereikš. Mūsų pasiūlymams, darbai ir tolerantiškas elgesys gali pritraukti naujų darbininkų lietuviškai veiklai.

Dr. A. Razma

Ir niekuo kitu tauta neapreikš savo širdį, sielą ir dvasią taip, kaip savo kalbą.

Vydūnas

EXPO Nakvynės

2 kambariai Expo svečiams nakvynėi, kambarys dviem asmenims \$10.
787, 43 Ave., La Salle Montreal, 32 Que., Canada.
V. Piešiniene Tel. 366-4165

DEKORAVIMAS IŠ VIDAUS IR IŠ LAUKO

Kilimai ir apmušti baldai valomi.
J. RUDIS. Tel. CLIFFside 4-1050

KAIP ALGIUKAS VEJO IESKOJO

N. Jankutės knygos viršelis, piešt s A. Varaneckaitės - Aleknavičienės.

Norėdami geriau aptarnauti mūsų gausius klientus, perėmėme dar vieną restoraną Oak Lawn mieste. Galite būti užtikrinti, kad turėsite skanius valgius, skubų patarnavimą, kaip ir mūsų pirmame restorane. Kviečiame ir lauksime jūsų atsilankant.

Kilty's Restaurant

4545 West 95th Street, Oak Lawn, Illinois
(2 bloka i rytus nuo Cicero avenue)

Telef. — GARDen 4-5800

Jauk' atmosfera — Skanūs valgiai — Skubus patarnavimas

VESTUVEMS IR BAKNETAMS YRA PRIVATŲ KAMBARIAI — NUO 10 IKI 800 ASMENŲ

Atdara kasdien nuo 8:30 val. ryto. Sekmad. ir šventad. nuo 1:00 val po pietu

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara sekmad iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, pentad. ir šeštadieniai iki 5 valandos ryto.

JOIN THE AVONDALE TEAM

Looking for a future in New Orleans?

It's here for you — at Avondale Shipyards.

Engineers and Draftsmen Structural piping Mechanical Material takeoff

Marine experience not required.

Excellent Company benefits.

Write today, enclosing resume to:

Personnel Manager
AVONDALE SHIPYARDS, INC.
P. O. Box 50280
New Orleans, Louisiana 70150
We are an equal opportunity employer

BANGA

TV, Radio, Stereo, Air-Conditioners
Pardavimas ir taisymas
2649 W. 63rd St., Telef. 434-0421
P. Rudėnas R. Šimulis

LEO'S SINCLAIR SERVICE

5957 So. Western Ave.
LEONAS FRANCKUS, Sav.
Stabžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-ups ir Motorų Remontas
Kampas 58th Street
Telefonas — Prospect 8-9533

APDEAUDŲ AGENTŪRA

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio Patogios išsimokėjimo sąlygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli Miesto leidimas ir pilna aprauda.

2047 W. 67th Pl. WA 5-8063

A. ABALL ROOFING CO.

Isteigta prieš 49 metus. Dengiamie visu rūšių stogus. Taisome arba dedame naujus kamlinus, rinas, nutekamuosius vamzdžius. Dažome iš lauko. Taisome mūrą — "tuck-pointing". Pilonai apsidraude. Visas darbas garantuotas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Skambinkite bet kurio laiku. Apskačiavimai nemokamai

ATIDAROMA NUOLATINĖ SIUVIMO MOKYKLA

O kursai prasidės rugs. mėn.

Jiems vadovaus prityrusi mokytoja-siuvėja IRENA BERNOTAVIČIENE.

Išmokite naujo supaprastinto siuvimo metodo tik per 10 pamokų. Pamokos bus dėstomos lietuvių ir anglų kalbomis. Registruokites iš anksto, kad patektumėte į pirmesnį kursą, pas

B. AND B. SEWING SCHOOL VEDEJA ARVYDĄ DIKINĮ — TEL. 927-0044-45

TECHNICIAN

Excellent opportunity for a high school graduate to work and advance himself to a full senior technician in a paper laboratory that services the entire nation. Duties will be varied and full training will be given.

ADVANCEMENT • MODERN LABORATORY
• LIBERAL BENEFITS

For interview appointment, phone MR. R. W. DEOBLER

GENERAL ANILINE & FILM CORPORATION

1950 No. Hawthorne Avenue, Melrose Park, Illinois — Tel. 681-3880
We are an equal opportunity employer.

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SA-TOM

4 ³/₄

5 ¹/₄

on savings accounts on investment bonus

NUO SAUSIO MEN. I D., 1967 M.
Sąskaitos apdraustos iki \$15,000

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

FRANK'S T. V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS. TAIPG ORJ VESINTUVAI IR SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,

viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8-5875

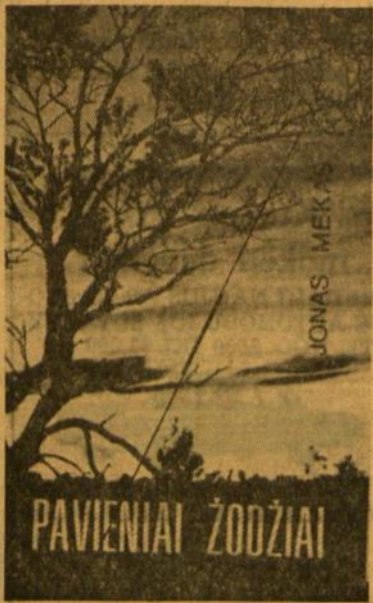
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniai ir ketvirtadieniai nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 val. iki 6 val. vakaro.

Rugsėjo mėn. uždara sekmdieniais.

NAUJI LEIDINIAI

Jonas Mekas, PAVIENIAI ZOLZIAL Chicago 1967. Išeido Algimanto Mackaus vardo knygų leidimo fondas. Aplanko nuotrauka Algio Grigaičio. Tiržas 500 egz. Knyga kietai įrišta, 8 x 5 1/2 in. formato, 96 psl., kaina nepažymėta.

Jonas Mekas naujo eilėraščių rinkinio viršelis su A. Grigaičio nuotrauka.

traukos tematine prasme suskirstytos į keturis skyrius: I Neramus žmogaus gyvenimas, II Meilė žmogui ir pasauliui, III Vienatvė ir liūdesys, IV Keistas ir nesuprantamas gyvenimas. Penktoji monografijos dalis skirta tapybai ir škiecams.

Monografijai įvadą parašęs Otto Schneid, be kito ko, Dagio kūrybą aptaria šitaip:

"Kai daugelis menininkų amžinai ieško motyvų, tai Dagys net turi gintis nuo jų supančių motyvų pavojingo apstumo. Jį masinanti jėga ataidi iš jo tautiečių laisvės kovos ir noro gy-

DAGYS

Dagio monografijos viršelis

MOVING

perkrausto baldus iš arti ir toli.

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60629, Tel. RE 7-7083

Ponioms ir Panelėms

Svediškas masažas. Sauna ir garo vonios. Specialus masažas pavargusioms kojoms. Pašalinimas nereikalingų plaukų elektrolysis būdu.

JANINA POCS, MARSHALL FIELD ANNEX BUILDING

25 E. Washington St. Suite 1420
Tel. DE 2-6631 ir namų NA 2-6712

Monografijoje kone visos puslapinės skulptūros darbų nuo-

venti savo krašto platybėje, iš lietuviškų tradicijų, iš prieš-krikščioniškos mitologijos ir gyvo krikščioniško tikėjimo, iš savęs ieškojimo naujose aplinkose, ir, pagaliau, iš žmoniškų jausmų, kurie kartu yra ir realybė ir vizija, jį inspiruoja meilė, heroiskumas, atsiveiklinimas, desperacija, nostalgija, susitaikymas".

• **TECHNIKOS ŽODIS, 1967** m. liepos — rugpjūčio mėn. Nr. 4. Leidžia Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos Chicagos skyriaus Techninės spaudos sekcija. Redakcijos adresas: D. Satas, 323 N. Williams Drive, Palatine, Ill. 60067. Telef. 358-6657; administracijos adresas: M. Krasauskas, 2633 W. Montgomery Ave., Chicago, Ill. 60632. Metinė prenumerata \$5.00, studentams \$2.00.

Šiame numeryje įdomesni dalykai yra P. Melniko refleksijos apie tautinę architektūrą, prisimenantas buvęs Pabaltijo universitetas Pinneberge, rašoma apie Matą Žaldoką, pirmąjį lietuvi registruotą architektą JAV-se ir kit. Ypač naujiena yra anketinis pasikalbėjimas su mūsų humanitarais, kurį redakcijos pateiktas klausimus atsako A. T. Antanaitis, V. Kavolis ir R. Šilbajoris. Visa tai rodo, kad mūsų inžinieriams ir architektams rūpi ne vien tik uždara savoji specialybė, bet ir platesnės apimties kultūrinės problemos.

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai ir metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginali 7-7258 59

Pristatome Visokių Rūšių STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMIU MEDŽIAGA

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. d.

Cosmos Parcels Express Corp.

Affiliated with Podarogifts, Inc.

Pokalbis su D. Lapinsku.

(Atkelta iš trečio puslapio)

ri juos sudomintų. Kad tai yra įmanoma, rodo ir tokie reiškiniai, kaip Bostone jau daugiau dešimt metų "Baltic Concert Series", Cafarelli operos rugšėjo 24 rengiamas Aldonos Stempuzienės recitalis Clevelande ar paskirų menininkų recitaliai New Yorke, Town Hall koncertinėje salėje. Chicago šia kryptimi dar beveik nieko nepadarė, nors turi didžiausią potencialą — labai gausią, muzika besidominčią lietuvių publiką ir ne per didelį skaičių, kaip pavyzdžiui New Yorke, koncertų, operos ar teatro spektaklių Chicagos miesto centre. rpt.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 W. 45th Street, New York, N. Y. 10036

Tel. — CI 5-7905

Mes patys esame savo gyvenimo vergai ar ponai, laimės ar nelaimės valdytojai.

Kaip visa tai įvyksta, ar geriausiai susitvarkyti, rasite Juozo Švaisto knygoje

TRYS ŽODŽIAI

arba

GYVENIMO MAGIJA

Kaina \$2.00. Gaunama DRAUGO ir pas visus knygų parduotuvius

V. Baravyko

Anglų-Lietuvių kalbų

ŽODYNAS

jau gaunamas

Žodynas plačios apimties, apie 30,000 žodžių ir posakių, 590 pusl. kietuose apdaruose.

Kaina — \$6.00

Žodyną galite gauti Drauge.

SIUVIMO MASINOS

BERNINA * NECCHI * ELNA * VIKING * PFAFF * SINGER (šveicarų, vokiškos, italų, japoniškos, ir visų kitų firmų). Taisome, parduodame ir nuomojame priemonės kainomis ir sąlygomis. Darbas greitas ir sąžiningas. Turime dalis, pritaikome pagal skoni kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiestuose. Parduodame ir taisome dulkių siurblius, įvairių gamybų. B & B DISTRIBUTING CO. 1214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-0044; 927-0045. Veidžias Arvydas M. Dikinis

ST. ZABRODSKAS

MIESTO IR NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

Atlieka remonto, perstatymo ir naujų statybų darbus, cemento darbus, elektros įrengimus ir kt. Išrašina reikalingus leidimus, iš miesto valdybos namų statymui, pertvarkymui ir remontavimui.

Visas darbas yra garantuotas ir apdraustas.

2040 West 52nd Street
Telef. — PR 8-7887
CHICAGO, ILLINOIS 60609

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)

COUNTRY AUTO REBUILDERS

GR 6-7777 24 hour towing service

Karosrijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING
BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas — MIKAS CESAS

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LIETUVISKA VALGYKLA. GRAZIAUSIAS LIETUVISKAS RESTORANAS. KURIAME GAMINAMI LIETUVISKI VALGIAI.

Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT

6918 So. Western Ave. — GR 6-9758

JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

Mes mokame 4 3/4% ant risų sutaupų per annum

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632
Telephone CL 4-4470
August Saldukas
Chairman of the Board

COLLEGIATE MFG. CO

in Ames, Iowa

offers excellent immediate opportunities for

SILK SCREEN SUPERVISOR

Must be familiar with silk screen applications on garments, felt, textile materials and plastics. Knowledge of paints and dyes and mechanical equipment essential. This is a large scale operation for nationally distributed products. Excellent future. Expanding. — Also

SEWING SUPERVISOR

To manage 75 operators. Must be familiar with chain and lockstitch machines. Sewing, principally felt and plush, some jackets and miscellaneous items. Excellent future. Expanding, old established company. Pleasant Iowa University city.

Wire or write complete resume in strict confidence to:
Mr. R. G. HAYNES, including experience and salary.

ENGINEERS — ENGINEERS

MECHANICAL ENGINEERS

with heavy machinery design experience needed. Full project responsibilities including calculations, layout and checking.

STRUCTURAL ENGINEERS

with heavy equipment experiences. Must be able to work independently on all phases of structural design. Applicant should be familiar with AISC Standards.

Liberal company benefits with an expanding materials handling equipment manufacturer.

Submit complete resume including salary, history, to:

THE ALLIANCE MACHINE CO.

900 Rue Royale NEW ORLEANS, La. 70116
AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

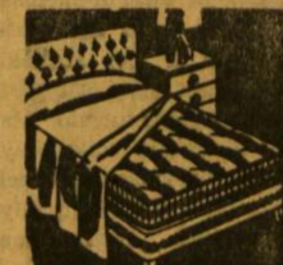
METROPOLIS-RESTORANAS

6538 S. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL. — TEL. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, smitelsis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškoji jaukioji nuotaikoj galėsite praleisti laiką, skaniai pavalyti ir atsigalvinti.

Atdara kasdien nuo 3 val. popiet iki 11 val. vakarų. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 12 val. d. iki 11 val. v. Visi prašomi atsilankyti.

Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Mūsų erdviuose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir t. t. namams reikmenų

LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmadienį ir ketvirtį: 9—9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmadienį atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4%

Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

ANTRAD. ir PENKT. .... 9 v. r. iki 5 v. v.
PIRMAD. ir KETV. .... 9 v. r. iki 9 v. v.
ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

PAPUOKSITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPESIMĖ PAGAMINTI PAVASARIO SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokadės, "boucle's" ir "fiberglass".

PIRSKITE NEBRANGIAI IR GAUSITE DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmadienį uždaryta

Nemokama vieta mašinoms pasistatyti už kampo į šiaurę Jefferson Street — Chernin's aikštėje.

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

FILMŲ IVAIRUMAI

Senoviško stiliaus pramoga

Beveik trys ketvirtadaliai Ross Hunter muzikalios komedijos "Thoroughly Modern Millie" yra tikra pramoga senoviškame stiliuje. Tokios rūšies Hollywoodo muzikaliniai filmai pasiekė aukščiausią viršūnę maždaug pradžioje 1950 m. su filmais, kaip "Singing in the Rain", "An American in Paris" ir kt. Tai būdavo filmai, pagaminti pagal būdingą holivudišką kurpalį, kuriuose ir visi žmonės gražiausi, laimingiausi bei linksmiausi, dainuojantieji ir šokantieji akį viliojančiuose rūbuose, lyg ne pilkos žemėlės gyventojai, ir deko racijos turtingiausios, o turinio tėra tik tiek, kad liktų šiek tiek ką pašnekėti vyriausiems veikėjams tarp dainų.

George Roy Hill gyvai surežisuotas, nepaprastai puikiai parinktas aktorijų sąstatas išneša filmą ant savo pečių labai juokingą, pavergiantį žiūrovą ir kartu gan protingą, ne kokį kvailių lybių prigūstą.

Kaip ir visi muzikaliniai dalykėliai, taip ir šis, nemėgina spręsti kokių gilesnių klausimų ir neapsunkina publikos gilesnėmis problemomis. Kai vyriausia veikėja Millie (Julie Andrews) dėl neišaiškinamos priežasties atsiranda žydiškose vestuvėse ir pradeda dainuoti "jidiš", publikai pilnai pakanka, kad tas numeris būtų vienas malonumas stebėti ir klausytis. Kam reikia aiškinti, ką ji ten veikė?

Iš tiesų filmo turinys yra labai menkas ir nedaug tepasako. Ross Hunter pamatė Londone "The Boy Friend" 1954 m., britų muzikaline komedija, satyrškai atvaizdavusią 1920 m. šokančius čarlestoną. Po 2 metų jis vėl pamatė tą komediją Broadway scenoje su žvaigžde — angly Julie Andrews. Jis panoro pastatyti ją ekrane, bet negalėjo. Tada jam kilo mintis atvaizduoti 1920 m., kada moterys tūkstaniais iš kaimų ir ūkių vyko į didmiesčius, kad ten gautų sekretorės vietą ir ištėkėtų už savo "bosą". Jos traukė dėmą, dėvėjo "reklančius" rūbus, diskutavo Freudą ir paliko perdem modernios.

Hunter nors ir laisvai atvaizdavo tą laikotarpį, bet nepajukė jo. Jo tikslas buvo ištraukti juoką iš to periodo.

Julie Andrews pasirodo šiame filme kaip stipri komediantė. Ji šoka, paroduoja, dainuoja, juokauja, vaidina baikščia, tai šaltokai rimta, tai sentimentaliai meilią pagal momento reikalavimus.

Jos partnerė yra televizijos Dick Van Dyke valandėlis gabioji aktorė Mary Tyler Moore išauklėtos, turtingos merginos Do rothy iš Kalifornijos rolėje. Tai Moore ekrane debiutas. Atvykusi į didmiesį, siekia artistės karjers. Ji lieka Millies geriausia draugė ir, savaime aišku, savo švelniu, droviu būdu patraukia ir gražųjį "bosą — herojų" pačiupdama jį iš pat savo draugės panosės.

Trečioji žvaigždė yra Carol Channing, išdidžiai satyriška turtuolė, savo balsu daužanti stiklus ir leidžianti save išsauti iš patrankos.

Prie šių tikrai didžiųjų trijų aktorių parinkti vyriškiai aktorai James Fox ir John Giavn. Linksmasis James Fox yra didelis siurprizas žiūrovams. Jis pasirodo daug žadančiu muzikaliniu aktorium. Jo šokiai ir dainos mielai nutelkia publiką.

Ir taip, kaip skebimai reklamuoja ir žada, šis spalvotas filmas yra lengva, puikiai nufotografuota pramoga visai šeimai: mažiems ir dideliems.

St. S.

Sunku pasakyti, kas padaro mums daugiau nemalonumų: priešai su blogais norais, ar draugai su geromis idėjomis.

— Lyttelton

Praėjusios vasaros neo-lituanų stovyklos fukais "išskilmingoje esenoj." Iš kairės į dešinę: Irena Eidėnaitė, Eglė Juodvalkytė, Laima Antan-vičūtė, Viktorija Kašubaitė, Birutė Vaičiurytė ir Algis Šitukonis. Nuotr. Uosio Juodvalkio

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Atkelta iš 2 psl.

4. Lithuanian Sports and Cultural Activities Committee, Inc. suorganizuota sportininkų išvyka į oku puotą Lietuvos studentai ateitininkai laiko oficialiu ryšių palaikymu su Lietuvos okupantu ir dėl to tokią veiklą laiko kenksmingą Lietuvos nepriklausomybės idėjai. SAS suvažiavimas sportininkų ir panašioms kelionėms nepritaria ir jų neremia.

5. Sąjungos suvažiavimas pareiškia nuostabią susidomėjimą Amerikoje esančių ir iš Lietuvos atvykstančių bei ten likusių lietuvių bendrąsias reikalingas giliai ištyrinėdamas radaravimo klausimu. Sąjunga ti ir prašyti Ateitininkų Federacijos valdybos bei kitų sąjungų pareigūnų ir nurodomųjų gairių.

Rezoliucijų ir nutarimų komisija:
Dalia Bakaitytė,
Elena Bradūnaitė,
Rimas Gedelka,
Gediminas Naujokaitis

Studentų Ateitininkų Sąjungos visuotinio suvažiavimo, įvykusio 1967 m. rugsėjo 1 d. BALTIJOS stovyklavietėje Kanadoje, NUTARIMAI

1. Suvažiavimas dėkoja vasaros stovyklos ruošimo komitetui, vadovaujamam Algio Rudinsko, už stovyklos pavyzdinę suvažiavimą.

2. Suvažiavimas išreiškia padėką Sąjungos valdybai už įdėtą darbą ir pavyzdinę vadovavimą praėjusiais metais.

3. Suvažiavimas sveikina Ateitininkų Federacijos vadą dr. Juozą Girinį ir kitus buvusius Federacijos vadus. Suvažiavimas taip pat sveikina Ateitininkų Federacijos valdybą. Ateitininkų draugijų sąjungą ir Moksleivių ateitininkų sąjungą.

4. SAS suvažiavimas sveikina:
a. Ateitininką poetą Bernardą Brazdžionį jo 60 metų amžiaus sukakties proga.
b. Ateitininką poetą Kazį Bradūną jo 50 metų amžiaus sukakties proga.
c. Komitetą Lietuvos nepriklausomybei atstatyti už sumanią veik-

lą, keliant amerikiečių spaudoje Baltijos kraštų problemą ryšium su Rusijos premjero žygiu Jungtinėse Tautose ir Izraelio valstybės šmeižtais... ir ragina derinti savo veiklą su egzistuojančiomis lietuvių viršūnėmis kaip VLIKas, Lietuvių Bendruomenė, ALTas.

6. SAS suvažiavimas įpareigoja naujai išrinktą Sąjungos valdybą išstudijuoti Komitetų santvarką Sąjungos valdyboje ir duoti pranešimą šiuo klausimu sekančio suvažiavimo metu.

7. Suvažiavimas nutaria SAS metini mokesčiai palikti keturis dolerius.

Rezoliucijų ir nutarimų komisija:
Dalia Bakaitytė,
Elena Bradūnaitė,
Rimas Gedelka,
Gediminas Naujokaitis

8. Suvažiavimas nutaria SAS metini mokesčiai palikti keturis dolerius.

Rezoliucijų ir nutarimų komisija:
Dalia Bakaitytė,
Elena Bradūnaitė,
Rimas Gedelka,
Gediminas Naujokaitis

Rezoliucijų ir nutarimų komisija:
Dalia Bakaitytė,
Elena Bradūnaitė,
Rimas Gedelka,
Gediminas Naujokaitis

Studentų Ateitininkų Sąjungos visuotinio suvažiavimo, įvykusio 1967 m. rugsėjo 1 d. BALTIJOS stovyklavietėje Kanadoje, NUTARIMAI

1. Suvažiavimas dėkoja vasaros stovyklos ruošimo komitetui, vadovaujamam Algio Rudinsko, už stovyklos pavyzdinę suvažiavimą.

2. Suvažiavimas išreiškia padėką Sąjungos valdybai už įdėtą darbą ir pavyzdinę vadovavimą praėjusiais metais.

3. Suvažiavimas sveikina Ateitininkų Federacijos vadą dr. Juozą Girinį ir kitus buvusius Federacijos vadus. Suvažiavimas taip pat sveikina Ateitininkų Federacijos valdybą. Ateitininkų draugijų sąjungą ir Moksleivių ateitininkų sąjungą.

4. SAS suvažiavimas sveikina:
a. Ateitininką poetą Bernardą Brazdžionį jo 60 metų amžiaus sukakties proga.
b. Ateitininką poetą Kazį Bradūną jo 50 metų amžiaus sukakties proga.
c. Komitetą Lietuvos nepriklausomybei atstatyti už sumanią veik-

lą, keliant amerikiečių spaudoje Baltijos kraštų problemą ryšium su Rusijos premjero žygiu Jungtinėse Tautose ir Izraelio valstybės šmeižtais... ir ragina derinti savo veiklą su egzistuojančiomis lietuvių viršūnėmis kaip VLIKas, Lietuvių Bendruomenė, ALTas.

6. SAS suvažiavimas įpareigoja naujai išrinktą Sąjungos valdybą išstudijuoti Komitetų santvarką Sąjungos valdyboje ir duoti pranešimą šiuo klausimu sekančio suvažiavimo metu.

7. Suvažiavimas nutaria SAS metini mokesčiai palikti keturis dolerius.

Rezoliucijų ir nutarimų komisija:
Dalia Bakaitytė,
Elena Bradūnaitė,
Rimas Gedelka,
Gediminas Naujokaitis

Rezoliucijų ir nutarimų komisija:
Dalia Bakaitytė,
Elena Bradūnaitė,
Rimas Gedelka,
Gediminas Naujokaitis

KALEDINIAI SIUNTINIAI 1967 M.

Pradžiuginti ir paremti savo artimuosius Lietuvoje artėjančių švenčių proga kiekvienas lengvai tai galime padaryti, pasinaudodami Baltic Stores patarnavimu ir pasiūsdami jiems dovanų siuntinėli.

Siuntėjas gali pats sudaryti savo pageidaujama siuntinuką iš Baltic Stores kainoraščio arba užsakyti jam patinkamą jau paruoštą siuntinį. Žemiau išvardiname kelis, kurie yra labai praktiški ir ten laukiami išvardiję.

Mišrus siuntinys 1967.

3 1/2 jardo geriausios rūšies angliškos vilnonės kostiuminės medžiagos, 3 jardai vilnonės medžiagos kostiumėliui arba vilninei suknelei, 2 vyriški nailoniniai marškiniai arba dvi blūskutės šilkinės arba terelino, 1 vyriškas arba moteriškas geros rūšies megztukas, 1 vilnonė gėlėta arba su ornamentais skarelė, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 nailoninis vyriškas arba moteriškas lietpalis, 1 svaras saldainių ir 20 geriausių cigarečių.

\$100.00

Maisto 1967.

3 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv. kavos, 2 sv. ryžių, 3 sv. geriausios rūšies miltų, 1 dėžutė nescafe, 1 sv. maišytų saldainių, 1 sv. razinų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų ir 1/4 sv. lauro lapų.

\$30.00

Moteriškas K. 1967.

3 jardai vilnonės paltui medžiagos, 3 jardai vilnonės suknelei medžiagos, 1 vilnonis megztukas, 2 poros nailoninių arba vilnonių kojinių, 1 vilnonė gėlėta suknelė, 1 p. odinių pirštinių, 1 sv. maišytų saldainių.

\$75.00

P-3. Vilnonė medžiaga dėl dviejų paltų ir angliška vilnonė medžiaga dėl vyriško arba moteriško kostiumo

\$75.00

V-3 10 jardu kostiuminės medžiagos dėl trijų kostiumų.

\$55.00

Praktiški dalykai, kuriuos galima dėti į betkurį siuntinį. Itališki lietpalčiai, nailoniniai lietpalčiai \$11.00. Sveicariški 17 akmenų laikrodžiai \$27. Vilnonės skarelės \$4.00. Ilgo grojimo plokštėlės.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2, England
TELEF. — SHO 8734.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
SEPTEMBER - RUGSEJO 14, 15 ir 16 D. D.

MEISTERBRAND V.S.O.P. IMPORTED GERMAN BRANDY	Fifth	\$4.89
STOCK V.S.O.P. 10 Year Old Imported BRANDY	Fifth	\$3.98
COEUR DE FRANCE Grande De Fine CHAMPAGNE COGNAC	Fifth	\$4.29
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth	\$4.89
CINZANO IMPORTED VERMOUTH	33 oz. bottle	\$1.89
LAIRD'S or HILDICK APPLEJACK BRANDY	Fifth	\$3.98
FLORENTINO LIQUEUR	Fifth	\$4.98
AUGSBURGER Bavarian Type BEER	Case of 24—12 oz. Throw away bottles	\$4.59
IMPORTED VODKA From Finland		\$3.98
WURZBURGER or LOWENBRAU Imported GERMAN BEER, Case of 24 12-oz. bottles		\$7.95

PLANINGAS TAUPYMAS

- P pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

PASKOLOS

perkant namus daromos ūgiems terminams ir priemonėms nuosimintais mėnesiniais išsimokėjimais.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO ILL. 60608

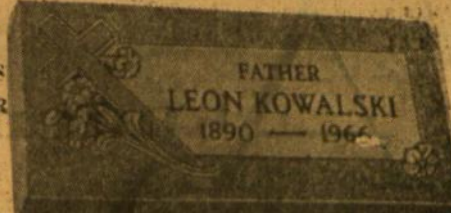
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

SEARS

HERITAGE MEMORIALS
ANTKAPIAI IR
PAMINKLAI
yra pilnai garantuoti
Sears, Roebuck and Co

KAINOS nuo \$74.95; į tą kainą įeina pristatymas ir padėjimas ant kapo. Kapinių mokesčiai atskirai.

SITAUPOTE • APTAINAVIMAS • PATENKINTI

6153 South Western Ave. Tel. NEMlock 4-4800

THOMAS J. KEARNS, vedėjas

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų.

2443 West 63rd Street, Chicago

Telef. PROspect 8-0833 PROspect 8-0834

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ

Tryš Moderniškos Kopyčios.

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 7 - 1741 - 2

4330 - 34 South California Avenue

Telefonas LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPYČIOS

2533 West 71st Street

TEL. GR 6-2345 - 8

1410 So. 50th Ave., Cicero

TEL. TO 3-2108-00

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESI OG NUO

MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR

MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDarcrest 3 - 6336

Vienas blokas nuo kapinių

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

TEL. REpublic 7-1218

2314 W. 23rd PLACE

TEL. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

TEL. LAfayette 3-357

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

TEL. YARds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO HALSTED STREET

TEL. YARds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE.

TEL. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

TEL. YARds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

TEL. OLYmpic 2-1008

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD. OAKLAWN, ILL.

TEL. — 686 - 2320

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

Akademinės Prošvaistės

Leidžia Šiaurės Amerikos Lietuvių Studentų Sąjunga
Redaguoja L.S.S. Centro valdyba. Rankraščius siųsti šiuo adresu: "Akademinės Prošvaistės", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629 "Akademinės Prošvaistės" išleina kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį.

DIENOS, KURIŲ NEUŽMIRSIME

Studentų ateitininkų stovykla prie Montrealio, nuo rugpjūčio 22 iki rugsėjo 2 d.

Važiuojame žvyruotu takeliu tai aukšty, tai žemyn ir vis daimomės aplink, ar kur nepamatysim iškeltos trispalvės ar bent kokio gyvybės ženklo. Nors ir išalkę ir nuo šalčio gerokai sustingę (temperatūra siekė 40 laipsn. F.), vis tiek negalėjom atsigėrėti gamta. Taip kaip toj dainoj — "iš abiejų pusių vien aukšti krantai, vien tik žali žolynėliai, kur tik užmatai." Tie beržais ir pušimis apaugę miškiniai besileidžiančios saulės prieblando dar kažkaip pasirodė didesni ir galingesni. Debesys gaubė jų viršūnes, ir ilgiau į juos pasižiūrėjus, danguje atsirado kiti kalnai, uolos, pajūrio įlankos ir bekrastės jūros.

Mašinėlė šiaip taip užrėpliojo ant kito kalniuko ir pradėjo smagiai riedėti stačiom pakalnė. O papėdėj tai tikrai pasaka! Stiklinis ežerėlis, ir taip staigiai užlūtas, atrodė net pa raudęs ir susigėdęs. Jo vidury matėsi dvi salelės, kaip dvi tam sios akys kažkokio užburto mišino.

Dar gerokai paklaidžioję šioj pasakų šaly, pagaliau išvydom "Baltijos" stovyklavietės iškabą. Jau buvom nukeliavę apie 100 mylių į šiaurę nuo Montrealio ir atsidūrę visai ant Lac Sylvere kranto. Išvydęs tik vieną mažą namelį, iš visų pusių apsupat tankaus miško, ne vienas studentas jau buvo pasiryžęs sėsti atgal mašinos ir dumti namų link (ar bent iki Montrealio). Bet sužinojė, kad miškuose, po aukštom pušimis ir beržais, dar tebėra du nameliai, pasirodę pri glausti studentus ir studentes, kad pagrindiniam pastate jau mūsų laukia šilta vakarienė ir kava, kiekvienas iš tų arti 60 atvykėlių nutardavo pasilikti ir pasižiūrėti, kas bus toliau.

Ir dabar, kai jau visa stovykla tiktai atsiminimuose, kiekvienas stovyklautojas gali nuosirdžiai pasakyti, jog tai buvo nepaprasta stovykla! Pirmiausia nepaprasta savo primityvia aplinka ir šaltu oru. Ne vieną naktį, apsirengę bent trejais megztukais, įlindę į ilgas kelnes, po šaltais patalais sapnuodavom apie šiltas vasaros naktis. O lauke apie 30 l. F. Iš ryto irgi šlaip taip išsiritę iš lovos, bėgdavom ežeran praus tisi. Vandeniš irgi šaltas — drebėdavom dantis sukandę, va rydavom miegus nuo akių. Ke liems silpniesiems vyrųkams nepa tiko šaltas vanduo ant švelnių veidukų, todėl po kelių dienų pa sirodė ir vienas kitas barzdyla. Dienos metu oras šiek tiek atšildavo, bet karštą kavą gerdavom be paliovos.

Nepaprasta buvo ir ideologi nė programa. Stovyklos pagrindi nė tema — "Lietuvis studentas ir jo pasaulis". Šita tema buvo dar suskaldyta į ke turias kitas, išriedėjusias iš įvairių paskaitų bei diskusijų.

Pirmiausia žvelgėm į Studen tą šiu dienų pasaulyje. Vienas iš pačių stovyklautojų tarpo — Kęstutis Girnius — skaitė pas kaitą Mūsų laikų progresas ir žmogaus tobulėjimas. Jis pa-

reikė, kad dabartinio gyvenimo kryptis tolsta nuo individualybės ir stipraus dvasinio gyvenimo, eidama į masinį konformizmą. Paskaitą sekė įdomios diskusijos — daug įvairių pasisakymų. Kitas studentas — Andrius Eiva skaitė savo referatą "Karas ir taika mūsų pasaulyje". Buvo diskutuota tikros taikos pagrindas, keliant klausimą, ar įmanoma taika be tikros laisvės visoms tautoms? Kokiu keliu eiti prie taikos mūsų pasaulyje? Kita tema, kurią pastatė Algis Rudinskis, buvo "Aldous Huxley's Brave New World — faktas ar fantazija?" Irgi daug idėjų, daug minčių!

Antroji pagrindinė temos šaka buvo paskaita "Studentas savam pasaulyje". Dr. Lukoševičius čia pabėrė minčių apie lietuvių studentų krizę, svarstydamas jo problemas šiu laikų materialistinė atmosferoj. Psichologo dr. Antano Sužiedėlio paskaita "Žmogus žvelgia į save" buvo labai įdomi ir prasminga. Jo iškeltos mintys buvo gerai sutrauktos pasakyme, jog save gerai galime pažinti tiksliai santykiuodami su kitais ir per juos žvelgdami, atrodami save.

Dr. Henrikas Nagys skaitė paskaitą tema "Konformizmas ir individualybė" Jis teigė, kad kokia nors rūšis konformizmo yra neišvengiama, kadangi kiekvienas asmuo turi ko nors atsižadėti, jeigu nori, kad jo prie-

Studentai talkina moksleiviams. Chicago universiteto studentė Elenutė Bradūnaitė, visas praėjusios vasaros atostogas praleidusi moksleivių stovyklose, vadovaudama ir parengdama jų vakarines programas. Šias pareigas ji ėjo jaunučių stovykloje Dainavoje, Putnamo seselių rengiamoje mergaičių stovykloje Dainavoje ir moksleivių ateitininkų stovyklose Dainavoje, Wasagoje (Kanadoj) ir Kennebunkporte, Maine. Čia ji praveda lietuvišką dainų valandą moksleivių ateitininkų stovykloje Kennebunkporte. Nuotrauka V. Maželio

telis taip pat darytų. Tik tokiu būdu galima tarp savęs susigyventi. Bet konformizmas per žengia ribas, kur žmogus turi išsižadėti tikro "savęs". Įdomi ir labai aktuali buvo dr. J. Girniaus paskaita "Idealas ir tikrovė". Idealizmas buvo apbūdinantis kaip entuziazmo versmė, kuri realiai kovoja su apatija viskam, nuoboduliu, girtuokliavimu, moralinio principingumo stoka.

Trečioji pagrindinė temos šaka — Studento rolė šių dienų pasaulyje. Vienas studentas Garsas Palys dar pravedė diskusijas apie "hippies" ir jų gyvenimo filosofiją. Centro valdybos atstovės Vitalija Noreikaitė, Vėjūnė Svotelytė ir Rima Salytė pravedė simpoziumą apie lietuvių studentų tolimesnę misiją. Tačiau čia buvo daugiau nagrinėta Ateitininkų studentų sąjungos problemos, kurios iškyla, bet kokią misiją Sąjunga apsiėmus įkūnyti, kai trūksta entuziazmo ir pasišventimo.

Ketvirtoji pagrindinė temos dalis ar jos papildinys buvo Ateitininko studento rolė šių dienų pasaulyje. Čia kilo diskusijos dėl ateitininkų studentų įnašo 50 metų Lietuvos nepriklausomybės minėjimui. Diskusijas pravedė kun. Kijauskas. Dar kitos jo prarastos diskusijos buvo apie bendradarbiavimą su okupuota Lietuva. Daug įdomių minčių buvo iškelta, visi studentai tikrai pasiryžo labiau domėtis tautos ir lietuviybės reikalais.

Dvi kitos paskaitos, kurios tikrumoje gali būti priskaitytos prie pirmutinės temos išsišakojimo, buvo kun. Jucevičiaus "Komunizmas ir krikščionybės apibūdinimas ir kl. Antano Saulaičio "Kunigas, žmogus ir pasaulis". Abi paskaitos aiškiai parodė krikščionybės reikalingumą šiame pasaulyje.

Bet mes ne vien tik paskaitų klausėmės. O, ne! Sokom, dainavom, sportavom! Net du kartus nuvažiuavom apžiūrėti ir mūsų žygis į Sovietijos paviljoną. Pasisakę, kad esame visa grupė lietuvių studentų, kurie netrukus turės išvažiuoti, buvome leisti be eilės. Ten paprašėm lietuvių palydovo, kuris mus vedė po visą paviljoną, atsakinėdamas ir mūsų įvai-

Vasarą atsiveikinant.

Nuotr. V. Maželio

rius klausimus. Jam buvo labai nuostabu, kad mūsų čia tokią grupę, kad visi mes lietuviškai kalbame. Po to viso žūrinėjimo ir vaikštinėjimo mes jam mandagiai padėkojome ir, rateliu su stoje pagrindinė paviljono salė viduryje, sudainavom visą iš tisi "Lietuva brangi, mano tėvyne". Tos danos aidus mes prašėme mūsų palydovų parvežti lietuviškam jaunimui Lietuvoje.

Atsiminimus pasilikis ir iškyla į kalnus. Pakopę apie 700 metrų, išvydome tokius vaizdus, kokius net sapnuose nebuvom sapnavę.

Vakaro programos irgi liks nepamiršamos. Laužai, šokiai, talentų vakaras, juokų vakaras. Buvo suorganizuota ir kelionė per pasaulį. Tiek juokėmės, kad net skersai ežerą girdejoms. Literatūros vakaras irgi buvo įspūdingas. Škaitydami įvairių lietuvių poetų poeziją, įsitikinom, jog ne laikas bėga, o tik mes. Laikas jau per senas bėgti. Jis tik stovi ir žiūri, kaip mes skubame. Suvaidinom ir K. Ostrausko "Senelė ir senelį" Taip pat labai visus paveikė V. Bložės "Novelė apie klasės draugą". Eilėraštis rašytas dabartinėje Lietuvoj, tačiau mums daug ką pasakantis. Turėjome ir tradicinių fukų kankinimo vakarą ir jų krikštynas. Daug kam įspūdj palikęs bus ir susikaupimo vakaras su religiniu montažu ir vidurnakčio šv. Mišiomis.

Paskutinę stovyklos dieną įvyko studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas ir naujos centro valdybos rinkimai. Ją dabar sudaro: Dvasios vadas — Kęstutis Trimakas, S.J., pirmininkas — Vaidis Valaitis, vicepirmininkė — Elenutė Bradūnaitė, užsienio sekretorė — Aldona Zailskaitė, vidaus sekretorė — Dalia Bakaitytė, izdininkas — Vacys Saulys, SAS spaudos informacijos skyriaus vedėjos — Irena Rušenaitė ir Aldona Masilionytė, rytinio JAV pakraščio atstovai ir valdybos nariai — Rimas Gideika ir Kęstutis Girnius. Per suvažiavimą buvo skaitomi draugovių pranešimai, sprendžiamos įvairios organizacinės problemos ir pateikiamos rezoliucijos.

Reikia šime aprašyme dar padėkoti Algijui Rudinskui ir jo iš montrealiečių sudarytam komitetui už suruošimą tokios nepaprastos stovyklos. Padėka ir tėvui Gediminui Kijauskui, S.J. — stovyklos kapelionui, Eimui Radžiui — stovyklos vadovui, Eligijui Sužiedėliui — jos komendantui, Vitai Noreikaitėi — mergaičių vadovei, Vacium Saulium — berniukų vadovui, Vaidžiui Valaičiui — sporto vadovui, Onutei Domaitėi — vakarinių programų vedėjai, Ladui Girinui — muzikos technikumui ir taip pat didelis acūi šeiminkėms — p. Kiškienėi ir p. Kužleikienei ir visų stovyklau-

STUDENTIŠKAI IŠ EXPO 67

Su Chicagos "Grandimi" po užsienį

— Ei, kas jūs per vieni? — užklausia vyrukas, įsikibęs į stulpą sausakimšam Expo Express traukiny.

— Lithuanians, — mes atsakom.

Dar kartą pastudijavęs mūsų tautinų rūbus, jis nusišypso ir sako:

— Tai kur jūs savo "show" turėsit?

— Bandshell E! — sušunkam jau sprausdamies pro duris ir atsidurdami Expo centre.

Nuo traukinio stoties mes skubėjom Bandshell E salės link, akimirksniui pagaudami įvairių paviljonų moderniškas formas ir trumpai atsakinėdami į įvairius praieivių klausimus: "Lithuanians" arba "Lithuanie".

Šeštadienis ir sekmadienis praėjo kaip viena valanda. Abi dienas mūsų grupė šoko pasirodymuos, ir mes neturėjom nei minutės apie ką kitą galvoti. Bet po to dar liko visa savaitė pasibastyti po Expo ir įsižiūrėti į įvairių tautų eksponatus. Būdavo gana įdomu, kai dalis mūsų (du ar trys) kartu nueidavom į restoraną ir apsimesdavom, kad nemokam nei angliškai, nei prancūziškai, o tik

lietuviškai. Kažkodėl tada mums visi restorano pareigūnai ypatin gai pataikaudavo — Dievas žino kodėl?

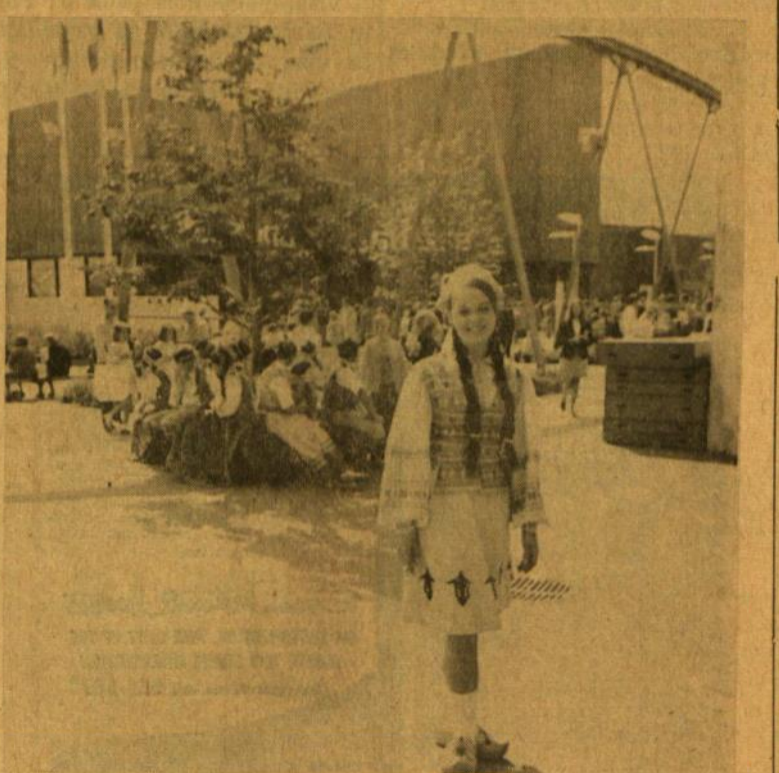
Atsitiko tačiau, kad gale savaitės visų piniginiai rezervai pradėjo seklėti. Mat, valgis restoranuos brangus, jėjimas į Expo \$2.50, kanadiškos cigaretės \$5.00 arba \$6.00, autobusų finijos kreivos — reik samdyti taksį. Prisidėjo dar v.sokios "lauktuvės" ir t. t. Viena išėitis — visiems valgyti iš to paties puodo. Taip maždaug ir padarėm. Merginos pr'piko dešrų, duonos, daržovių, sunkų ir kt. Visi socialiai papusryčiausi ir ryžosi nieko nepirkti iki vakarienės. Tą dieną aš pasiryžau vie nas pats pavaikščioti po Expo. Nutariau dėl įdomumo nekalbėti angliškai, tad apsiėmiau esąs lietuvis, temokąs tik lietuviškai. Bevalkščioldamas po Expo paviljonus ir skulptūrom dekoruotus parkus, labai ištroškau. Užsukau į arčiausią kavinę. Ji buvo švedų. Paprašiau lietuviškai vandens ir parodau, kad noriu gerti. Galvoju — jei neatneš vandens, tai vis ko nors šalto, ir tai jau bus gerai. Padavėjas linktelia ir traukia bu-

telį alaus. Brolyti! Man tik 18 metų — nejaugi jis man paruos alaus? Žiūriu — jis prašo pinigų. Neapgalvojęs sumoku 90 centų ir patenkintas numalšinu troškulį. Nejučiom's diršteliu į piniginę — tai buvo mano paskutinis doleris! Imu ir švelniai nusikeikiu — tik, žinoma, lietuviškai.

Dar tą pačią savaitę mūsų grupei teko pamatyti Quebeco provincijos sostinę Quebecą. Tai tikrai, kaip įsivaizduoju, europietiškas miestas. Pasijuntu lyg būčiau Europoj. Visi žmonės čia kalba tik prancūziškai. Gatvėse meno parodos, istorinės senos bažnyčios, pilys, arkliais traukiami vežimai... Gaila buvo visiems po dienos apiešti Quebecą, paragavus jo europietiškos dvasios.

Tačiau nemažiau buvo gaila apiešti ir Montrealį po dešimties viešnagės dienų. Jau visi buvom atsiveikinę su Montrealiu, kai grupės vadovė pastebėjo, kad trūksta mūsų vyriausio šokėjo. Apsisukęs autobusas grįžo prie tuščio viešbučio. Ten vyrų rukai ir radom ant laiptų besėdintį ir besišypsantį. Tad dar antėj sykį atsiveikinom su Montrealiu, jį pirmą, bet ne pas kutinį kartą aplankius.

Grandietis

Stud. Kristina Zebrauskaitė, Chicagos "Grandies" tautinių šokių ansamblietė, pasirodusis šokti klumpakojį su medinėmis klumpėmis. Toliau medžių pavėsy ilsiis kiti šokėjai, atlikę programą Lietuvių dienoje Expo 67 pasaulinėje parodoje, Montrealy. Nuotrauka St. S.

tojų 'mamytei' — p. Sužiedėlienei. Taip, šita stovykla amžinai pasilikis mūsų prisiminimuose. Joje tikrai buvo kažkas nepaprasto. Mano manymu, kun. G. Kijauskas to nepaprastumo kilimą mums labai teisingai apibrėžė stovyklos laikr.: "Kartu gyvenome prie Lac Sylvere, kalno papėdėje. Kartu meldėmės. Kartu dalyvavome paskaitose ir diskusijose. Kartu ieškojome ateisakymų į gyvybinius kiekvieno

žmogaus gyvenimo klausimus. Taip kartu besidarbuodami, suaugome į vieną ateitininkišką šeimą. Tą vieningą dvasią visi kartu kūrėme ir ją kartu džiaugėmės. Viena stovyklautoja prasmingai pastebėjo, kad ypatingai pasitaikė trūkumai mums įprastų patogumų visus stovyklautojus dar labiau suartino. Ir kodėl? Jos atsakymas: Kai mes kartu tai darėme, visa pasidarė lengva ir smagu." Stovyklautoja

Rytas pajūry

Ryto migloj
Zuvėdros siluetas.

Basos kojos
Skėlė jūros stiklą,
Erdvės ramybė.

Pilką miglą
Pabudino sparnai...

Expo 67

Pasaulis lėkštėj,
Šauniam restorane.
Ragauk, kiek nori —
Niekad nebaigsi.

Pas ulis miške.
Tiek daug medžių,
Visokių rūšių —
Kiekvieno šakoj nesėdėsi.

Pasaulis — greitkelis —
Skubėk ir lenk,
Kiekvieną miestą
Iš tolo regėk.

Pasaulis — miestas,
Paskendęs "rush hour" —
Veidai žmonių
Dega kaip šviestas.

Studentų Ateitininkų Sąjungos visuotinio suvažiavimo, įvykusio 1967 m. rugsėjo 1 d. BALTIOS stovyklavietėje Kanadoje, REZOLIUCIJOS

1. Suvažiavimas, remdamasis žiavimo nutarimais, liečiančiais pasauliečių vaidmenį Bažnyčios gyvenime, ir pritardamas ateitininkų dvasios vadų suvažiavimui, įvykusio Dainavoje š. m. birželio 11, 12 ir 13 d. pageidavimams, ragina studentus ateitininkus aktyviai įsijungti į lietuviškų parapijų liturginę bei organizacinę veiklą; a. dalyvauti religinėse parapijos organizacijose bei parapijų komitetuose, b. aktyviai įsijungti į pasauliečių pavestas liturgines pareigas, c. talkininkauti parapijinėms jaunimo organizacijoms.

2. Įvedus liturgijon vietines kalbas, dėl kasdieninio mišiolio trūkumo, kai kuriose lietuvių parapijose ir net ateitininkų stovyklose tenka melstis ne sava kalba. Šiai padėčiai pakeisti Suvažiavimas prašo lietuvių dvasinę vyresnybę nuo greičiausiai išleisti lietuvių kalba mišiolą.

3. Jaučiamas būtina reikala kaip galima efektingiau informuoti amerikiečių visuomenę apie lietuvių kultūrinę bei organizacinę veiklą ir lietuvių tautines problemas, SAS Suvažiavimas džiaugiasi, kad tam tikslui Chicagoje veikia Eltos biuras ir Lietuvių informacijos centras, kurie palaiko ryšius su amerikiečių bei lietuvių spauda ir ragina SAS su šiom organizacijom bendradarbiauti ir jų patarnavimais naudotis.

(Nukelta 1 7 psl.)

Daugiau "Akademinėjų prošvaisčių" 7 puslapy.